

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yirmi birinci İnikat

6.1.1958 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	414	2. — «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve «Ticaret ve Sanayi odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları» ve «Ticaret Borsaları» Birliği Kanununa ek kanun lâyihası ve İktisat ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/15)	417:419, 420,420,434:438
2. — Havale edilen evrak	414:415	6. — Sualler ve cevaplar	420
3. — Yoklama	416	A — Tahrirî sualler ve cevapları	420
4. — Muvakkat encümen teşkili	416	1. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Sivas vilâyetinde sulama tesislerinin yapılması ve kavakçılığın inkişafı hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair sualine Ziraat Vekili Nedim Ökmen'in tahrirî cevabı (7/8)	420:424
1. — Mülga 1683 sayılı Askerî ve mülki tekaüt Kanununun 25 nci maddesinin 4 ncü fıkrasının tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresini görüşmek üzere Muvakkat Encümen teşkili (3/95)	416	2. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Sivas vilâyeti yollarının etüd, proje ve toprak tesviyesi işlerine dair sualine Nafia Vekili Etem Menderes'in tahrirî cevabı (7/10)	424:426
2. — Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 23 ncü maddesi şumulüne girip girmediğinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresini görüşmek üzere Muvakkat Encümen teşkili (3/96)	416	3. — Ankara Mebusu Hıfzı Oğuz Bekata'nın, Ankara, İstanbul ve İzmir'deki gecekondu evlere dair sualine Dâhiliye Vekili Namık Gedik'in tahrirî cevabı (7/11)	426:427
5. — Müzakere edilen maddeler	416		
1. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1954 malî yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesi ile ek mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkereleri ve Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 malî yılı Hesabı Katî kanun lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/31, 3/32, 1/44)	416:417,419,420,429:433		

1. — SABIK ZABIT HULASASI

Ruznamede bulunan teklif ve lâyhaların suallerden önce görüşülmesi hakkındaki takrirler kabul edildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dahilî Nizamnamesinin bâzı maddelerinin tadiline dair teklifin maddelerinin müzakeresi bitirildi ve heyeti umumiyesi tâyini esami ile reye konuldu.

Toplanan reylerin tasnifi neticesinde Nizamnamenin 381 reyle kabul olunduğu tebliğ edildi.

Alınan karar gereğince 6 . I . 1958 Pazartesi

günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili
Kayseri Mebusu
Fikri Apaydın
Kâtip
Bolu Mebusu
İhsan Gülez

Reisvekili
Kayseri Mebusu
İbrahim Kirazoğlu
Kâtip
Zonguldak Mebusu
Mustafa Saraç

Kâtip
Antalya Mebusu
Attilâ Konuk

Sualler

Şifahi sualler

1. — Trabzon Mebusu Mahmut Goloğlu'nun, Tütün müstahsillerine verilen pirimin artırılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair şifahi sual takriri Gümrük ve İhisarlar Vekâletine

gönderilmiştir. (6/28)

2. — Ankara Mebusu Selim Soley'in, ügü ve daha ziyade tedrisat yapan ilkokul mevcud olup olmadığına dair şifahi sual takriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (6/29)

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyiha

1. — Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanununun 11 nci maddesiyle 13 neü maddesinin son fıkrasının kaldırılması ve bu kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında kanun lâyihası (1/115) (İktisat ve Maliye encümenlerine)

Teklifler

2. — Ankara Mebusu Recep Dengin'in, Karayolları Trafik Kanununun 42 nci maddesinin tadili hakkında kanun teklifi (2/65) (Nafia ve Dahiliye encümenlerine)

3. — Ankara Mebusu Selim Soley'in, Memurların vazife gördükleri müddetçe tahsil müesseselerine asli talebe olarak kaydedilemeyeceklerine dair 4007 sayılı Kanunun 1 nci maddesini değiştiren 4214 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin tadili hakkında kanun teklifi (2/66) (Dahiliye ve Maarif encümenlerine)

4. — Artvin Mebusu Mecit Bumın'in, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 32 nci maddesinin tadili hakkında kanun teklifi (2/67) (Nafia Encümenine)

5. — Rize Mebusu İzzet Akçal ve altı arkadaşının, Muvakkat kaza salâhiyetiyle başka yerlere gönderilecek hâkimlere aynı mahalde Cumhuriyet müddeiumumileri ile sorgu hâkim-

lerine vekâlet eden mahkeme başkâtiplerine verilecek tahsisat hakkında kanun teklifi (2/68) (Adliye ve Bütçe encümenlerine)

Tezkereler

6. — 5951 sayılı Kanunun 6244 sayılı Kanunla muaddel 3 neü maddesi muvacesinde 788 sayılı Kanunun 3335 sayılı Kanunla değiştirilen 85 nci maddesine göre mesleki memuriyet olan mebuslardan müddetleri bittikten sonra tekrar intihabedilmeyenlere mebusluktan evvelki maaşlarına nazaran iki üst derece üzerinden açık maaşı verilip verilmeyeceğinin tefsirine dair Başvekâlet tezkeresi (3/90) (Maliye ve Bütçe encümenlerine)

7. — Bulunduğu kadronun derece maaşını almakta iken aşağı dereceden bir memuriyete tâyin edilenlere de 4598 sayılı Kanunun 4 neü maddesine istinaden ve yeni kadrolarında terfi müddetlerini henüz ikmal etmeksizin üst derece maaşı verilemeyeceği hususunun tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/91) (Bütçe Encümenine)

8. — 4353 sayılı Kanunun muvakkat 3 neü maddesi gereğince tâyin edilenlerden kadro aylıklarını bir terfi müddetince almış olanlara 4598 sayılı Kanunun 4 neü maddesine tevfi kan 4598 sayılı Kanunun 4 neü maddesine tevfi kan üst derece aylığı verilip verilemeyeceğinin tef-

sirine dair Başvekâlet tezkeresi (3/92) (Adliye, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

9. — Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına bağlı Türkiye taviz listesinde yer alan taviz hadlerinden bâzılarını belli hadlere kadar yükseltmek konusunda memleketimize tanınmış olan haklara mütedair ihtar hükümlerinin ne suretle tatbik edileceğinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/93) (Hariciye, Gümrük ve İnhisarlar, Ticaret, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

10. — Kaçakçılığın menî ve takibine dair olan 1918 sayılı Kanunun 39 ncu maddesi son fıkrası hükmünün sadece gümrük vergi ve resimlerine munhasır olması veya vergi ve resimlerle beraber malların bedellerine de şâmil bulunması noktasından tefsirine dair Başvekâlet tezkeresi (3/94) (Adliye, Dahiliye, Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

11. — Mülga 1683 sayılı Askerî ve mülki tekaüt Kanununun 25 nci maddesinin 4 ncü fıkrasının tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/95)

12. — Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 23 ncü maddesi şümulüne girip girmediğinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/96)

13. — Takip ve tahsiline mahal ve imkân görülemiyen 742 395 lira 28 kuruşun terkinî ve 14 007 lira 18 kuruşun affı hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/97) (Bütçe Encümenine)

14. — Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı hesabı katfisine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/98) (Divanı Muhasebat Encümenine)

Mazbatalar

15. — Siird Mebusu Suat Bedük'ün teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Teşkilâtı Esasiye ve Adliye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümen mazbatası (3/84) (Ruznameye)

16. — Adana Mebusu Kasım Gülek'in teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümen mazbatası (3/82) (Ruznameye)

17. — Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümen mazbatası (3/3) (Ruznameye)

18. — Kırşehir Mebusu Osman Bölükbaşı'nın teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümen mazbatası (3/6) (Ruznameye)

19. — Malatya Mebusu Mehmet Kartal'ın teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümen mazbatası (3/7) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,15

REİS — Ağâh Erozan

KATIPLER : Sabahattin Sayın (Konya), Hakkı Kurlan (Kayseri)

3. — YOKLAMA

REİS — Ekseriyetin tesbiti için yoklama yapılacaktır, efendim.

(Konya mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)
REİS — Ekseriyet vardır, inikadı açıyorum.

4. — MUVAKKAT ENCÜMEN TEŞKİLİ

1. — Mülga 1683 sayılı Askerî ve mülki tekaüt Kanununun 25 nci maddesinin 4 ncü fıkrasının tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresini görüşmek üzere Muvakkat Encümen teşkili (3/95)

2. — Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 23 ncü maddesi şümulüne girip girmediğinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresini görüşmek üzere Muvakkat Encümen teşkili (3/96)

REİS — Havale edilen evrak arasında :

1. Mülga 1683 sayılı Askerî ve Mülki Tekaüt Kanununun 25 nci maddesinin 4 ncü fıkrasının,

2. Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Tür-

kiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 23 ncü maddesi şümulüne girip girmediğinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkereleri vardır.

Askerî ve mülki tekaüt Kanunu Muhtelit Encümen ile Bütçe Encümeninde, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu da Muvakkat bir Encümeninde tetkik edildiğinden bu iki tefsir talebini müzakere etmek üzere Dahili Nizamnamenin 124 ncü maddesi gereğince vekâletlerle mütenazır encümenlerden birer âza alınmak suretiyle muvakkat bir encümen teşkili hususunu reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir defa müzakereye tâbi maddelerin müzakeresine devam ediyoruz.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü'nün 1954 malî yılı hesabı katısına ait mutabakat beyannamesi ile ek mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkereleri ve Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 malî yılı Hesabı Katî kanun lâyhası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/31, 3/32, 1/44) (1)

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı?.. Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen olmadığına göre maddelere geçilmesin oyunuzda arz ediyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler...

yenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Maddeleri okuyoruz.

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 bütçe yılı Hesabı Katî Kanunu

MADDE 1. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü'nün 1954 bütçe yılı sarfiyatı, ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere 13 064 269 lira 51 kuruştur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi oynuzda arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü'nün 1954 bütçe yılı tahsilâtı, ili-

(1) 11 sayılı matbuâ zaptın sonundadır.

şik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 19 909 413 lira 10 kuruştur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi oynuza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun gereğince avans olarak verilen ve (A/2) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen 3 782 000 lira tahsisatından mevkuf tutulmuştur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi oynuza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tahsilâtla sarfiyat arasındaki 6 845 143 lira 59 kuruş fark tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi oynuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tahsisattan 1954 bütçe yılı içinde sarf olunmayan ve ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ayrı bir sütununda gösterilen 10 734 844 lira 86 kuruş imha edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi oynuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

REİS — Maddeyi oynuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Bu kanun hükümlerini icra-ya Maliye ve Münakalât Vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi oynuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir defa müzakereye tâbi olması itibarıyla kanunun müzakeresi bitmiştir.

Son olarak söz almak isteyen var mı? Olmadığına göre kanunun heyeti umumiyesi açık oynuza arz edilmiştir.

2. — «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları» ve «Ticaret Borsaları» Birliği Kanununa ek kanun lâyihası ve İktisat ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/15) (1)

(1) Birinci müzakeresi 17 nci İnikat zaptı-nadadır.

REİS — İkinci müzakeredir. Maddelerden müzakereye devam ediyoruz.

5590 sayılı «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları» ve «Ticaret Borsaları» Birliği Kanununa ek Kanun

MADDE 1. — 5590 sayılı Kanuna göre müesses Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları ile Odalar ve Borsalar Birliği uzuvlarının seçim müddetlerini icabı hale göre bir yılı geçmemek üzere temdide Hükümet salâhiyetlidir.

REİS — Madde hakkında tadelname yoktur. Maddeyi oynuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — 1 nci maddede yazılı teşekküllerin Kasım 1957 de sona eren seçim müddetleri bu tarihten itibaren bir yıl temdidolunmuştur.

REİS — Madde hakkında tadelname yoktur. Maddeyi oynuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi oynuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi oynuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi üzerinde müzakere bitmiştir. Son olarak söz isteyen arkadaş var mı?

Aleyhinde, Nüvit Yetkin, buyurun.

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Muhterem arkadaşlarım; biraz sonra reylerinize sunulacak olan bu teklifin encümenlerde ve Heyeti Umumiyede müzakeresi sırasında arkadaşlarımız tarafından belirtilmiş olan bazı hususları, C. H. Partisi Meclis Grubu adına topluca kanunun sonunda huzurunuzda bir daha belirtmek istiyoruz.

Aziz arkadaşlarım, huzurunuzda gelen bu teklif Hükümetin bir kanun hükmünü ihlâl etmiş olmasından, ve bir kanun hükmünü kasten savsaklamış olmasından sonra bu kanunsuz duru-

munu sizin vasıtanızla meşru hale sokmak gayretinden ibarettir. Zira, Yüksek Heyetinizin de malûmu olduğu üzere Ticaret ve Sanayi Odaları Kanunu ve Nizamnamesi, Ticaret Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ve Borsalarının meslek komiteleri seçimlerinin 1957 Kasım ayı içinde yapılmasını âmiridir. Hattâ bu seçim hazırlıklarının Ekim ayında başlaması, seçim komitesinin intihabı, listelerin hazırlanması, seçmen kütüklerinin askıya çıkarılması lâzımdı. Ve bunların hepsi de Hükümetin vazifesi cümlesinden idi. Hükümet bu vazifeleri yerine getirmediği gibi bu seçimin yapılmaması hususunda Ticaret Odalarına emir vermiş bulunmaktadır. Şimdi bu suretle tahassül etmiş bulunan bir kanun hükmünün kasten ihlâli keyfiyetini Yüksek Heyetinize sunulan kanunla meşru hale sokmak gayretindedirler. Bu hali, kanunlara karşı, kanunların emirlerine karşı onları icra ile mükellef olanların açık ihmali ve kanun hükümlerinin ihlâli olarak tavsif etmekteyiz.

Muhterem arkadaşlar, bu hal Adnan Menderes hükümetlerinin, kanunların kendisine tahmil ettiği vazifelerin icaplarına riayetsizlik ve ihmal vâdisinde yapılmış yegâne hareketi değildir. Geçen devrede yine Yüksek Heyetinizin kabul etmiş olduğu bir kanunla müddeti tâyin edilmiş bulunan Belediye ve Genel Meclis seçimlerinin de, müddeti geldiği halde kanun icabı yerine getirilmiyerek, bilâhara Meclisten müddetin temdidine dair kanun geçirildiği hatırlardadır.

Muhterem arkadaşlar; bunun tamamiyle Yüksek Meclisin salâhiyetlerine bir tecavüz olduğunu belirtmek isteriz. Zira, Hükümet, Yüksek Meclisten kendi isteğine uyan bir kanunu çıkarmayı mahalle muhtarından fakrûhal ilmühaberi almak gibi kolay telâkki etmekte ve o kanun nasilsa çıkacak diye bir kanaatle (Soldan, 0000 sesleri) peşinen seçimleri tehir edebilmektedir. (Sağdan, bravo sesleri)

Muhterem arkadaşlarım, bu kanunun üzerinde durmak istediğimiz bir noktası daha var. Halen mer'i mevzuata göre Kasım sonuna kadar ikmal edilmesi lâzımgelen bir seçim müddeti bitmiş ve ticaret odası heyetlerinin salâhiyeti ortadan kalkmıştır. Heyetlerin müddetlerinin temdidini arzu ve talebi huzurunuzdadır. Bunun, kanunun makabline teşmil gibi, hukuk prensiplerine uymıyan bir tarafı vardır. Bugün

Kasım ayında değil Ocak ayındayız. Şu kanun tasarısını Yüksek Heyetiniz kabul etmezse oda ve borsa idare heyetlerinin durumu ne olacaktır? Bir defa, bugün, hali hazırdaki ticaret odaları heyetlerinde vazife görmekte olan şahısların, heyetlerin salâhiyetleri artık kalmamıştır. Binaenaleyh tamamiyle kanunsuz bir halde bulunmakta olan bu heyetlere yeniden icazet vermek suretiyle bu salâhiyetlerini temdidetmeyi derpis etmek, makable şâmil hükümlerle seçim müessesesini tahribetmek demektir.

Bir nokta daha vardır; üzerinde hukuk prensipleri, demokrasi rejimi bakımından ehemmiyetle durulması lâzımgelen bir diğer cephesi de, vatandaşın rey ve iradesi ile kendisini temsil etmek üzere vazifelendirilmiş olan heyetlerin bu salâhiyetlerini, seçmenin iradesinin dışında başka bir irade ile temdidine teşebbüs edilmesi keyfiyettir.

Ticaret odaları seçimlerinde seçme hakkını haiz ticaret odaları mensupları muayyen bir süre ile mukayyedolarak seçilenlere temsil yetkisi vermiştir. Bu müddet bitiyor, seçmene sormadan başka bir irade, seçmen iradesi hilâfına, bu müddeti temdid ediyor, bu halin seçim prensipleriyle, seçimde aranılan vatandaş rey ve iradesiyle bağdaşmasına imkân tasavvur etmiyoruz.

Muhterem arkadaşlarım; bir ihmale ve tavika, bir ikinci kanunsuzluğu ve seçim sistem ve müessesesinin tahribine müncer olacak bir diğer maddeyi ve hükmü de yine bu kanunda Hükümet huzurunuzda getirmiş bulunmaktadır. O da şudur : Ticaret odası seçimlerinin her defasında bir yıl temdidini için Hükümet doğrudan doğruya İcraya yetki verilmesini talebetmektedir. Bu suretle seçmen tarafından muayyen sürelerle seçilecek heyetlerin süresinin bir yıl daha temdidini veya vaktinde seçim yapma yetkisi İcranın eline verilecektir. Bu, seçim müessesesine olduğu kadar seçmenin iradesine karşı da saygısızlıktır.

Ayrıca; bunun bir tehdit mahiyeti de vardır. Çünkü Hükümet icabında, seçimle iş başına gelmiş olan heyetlerin müddetlerini temdid etmek veya taksir etmek yetkisi elinde olacağı için onları kendi arzusuna râmetmeye icbar edecektir. Bu itibarla seçim müessesesi bu madde ile ihlâl edilmiş ve partizan tazyiklere alet edilmiş olacaktır. Bu maddenin taşıdığı bu vahim tehdide dikkatinizi çekmeyi borç addediyoruz.

Arkadaşlar; lâyihamın esbabı mucibesinde; (Umumi seçimin kesif yorgunluğu yüzünden bu seçimde meslekî liyakatler nazarı itibara alınmaz, mülâhazasıyla) diye bir kayıt vardır.

Bir seçim işleminden dolayı yorgunluk... Böyle bir şikâyeti biz tasavvur etmiyoruz. Hangi vatandaş, hangi ticaret odası çıkmış da Hükümet; «Biz seçimden yeni çıktık, yorulduk.» diye şikâyet etmiştir? Seçim bir idmandır, vatandaşın reyine ve iradesine baş vurmak gibi ulvi bir müessesedir. Böyle bir müessesenin, duyulan yorgunluk dolayısıyla savsaklanması, ihmali gibi bir esbabı mucibe bizi tatmin etmekten uzaktır.

Aziz arkadaşlar, bu seçimlerin geri bırakılmasının efkârı umumiyede alacağı hüküm sadece, bugünkü Hükümetin böyle bir seçim neticesinde kendi iktidarına mensubolan elemanların seçimleri kaybetmesi endişesi içinde bulunduğu, şeklinde tavsif edilecektir. Seçimlerden, vatandaşın reyinden korkmayan bir iktidarın, seçimlerden ve seçimlerin neticelerinden endişe duymayan bir Hükümetin böyle bir lâyiha ile seçimleri tehire, talika teşebbüs etmesine imkân yoktur.

Yukarda arz ettiğimiz gibi esasen seçim müessesesini ihlâl etmiş olduğu için ieranın bir kanunsuzluğu meşru göstermek yolunda bir gayretinden ibaret bulunduğu için, seçimle iş başına gelecek heyetlere Hükümetin müdahale yetkisini tanıdığı için prensip itibarıyla bu kanuna Cumhuriyet Halk Partisi olarak muhalif rey kullanacağımızı arz ederim, karar sizindir. (Sağdan alkışlar)

REİS — Aleyhte konuşulmuştur. Lehte konuşmak isteyen arkadaşımız var mıdır?

TİCARET VEKİLİ ABDULLAH AKER (İzmir) — Söz rica ediyorum.

REİS — Beyefendi, Hükümet olarak mı konuşacaksınız?

TİCARET VEKİLİ ABDULLAH AKER (İzmir) — Evet.

REİS — Kanunun müzakeresi bitmiştir. Hükümet olarak konuşmanıza Nizamname müsait değildir. Nizamnamemizin 110 neu maddesi ancak iki mebusa bu hakkı tanımıştır. Bu sebeple şu anda Hükümetin konuşması mümkün değildir. (Nasıl olur sesleri) Nizamname sarihtir, efendim.

MUHLİS ERDENER (İstanbul) — Muhterem arkadaşlar, Nüvit Yetkin arkadaşımızın konuşmasını dinlediniz. Kanunun birinci müzakeresinde Cumhuriyet Halk Partisi namına söylenmiş olan sözlere yeni olarak tek bir kelime ilâve edilmemiştir. Tâbir mazur görülsün; «Kellim kelim lâyenfa». (Sağdan, gülüşmeler) Biz bu kanunun esbabı mucibesinde kısaca arzı izah etmiştik; seçimler dolayısıyla hakikaten memleketin en küçük tabakasına kadar sirayet etmiş olan seçim heyecanının mevoidolduğu bir devre ikinci bir seçime gitmiyerek daha sakin, daha mâkul ve daha iyi bir seçim imkânı temin etmek için Meclisi Âlinizden bir sene müddet istedik. Bir defa seçimin tehir edilmesindeki zaruri sebepler kısaca bundan ibarettir. Ne seçenin, ne seçileceğın hakkına bir tecavüz bahis mevzuu değildir.

Sonra Hükümetin istediği yetki her zaman için vâkidir.

Arkadaşlarım, kanunlarda elbette ki, tatbikatta birtakım aksaklıklar meydana çıkar. İşte bu nokta da meydana çıkan aksaklıklardan biridir. Kanun vaktiyle yapılırken bu süpleks, bu imkânlar göz önünde tutularak böyle bir imkân verilseydi bugün böyle bir şeye lüzum kalmazdı. Bir yetki koymak mutlaka bir hakkı ihlâl etmek demek, değildir.

Bu gibi hallerde her hangi bir frotmanı peşinen önlemek ve onun icaplarını yerine getirmeye peşinen kavuşmak demektir. Bizim istediğimiz her hangi bir hâdisede böyle bir hal zuhur ettiği zaman Hükümetin yetkisi bulunsun. Nitekim gördüğünüz kanun lâyihası zamanında hazırlandığı halde lâyihamın müzakeresi müddetin bittiği devreye tesadüf etti. Bunun birçok sebepleri var : Meclis toplanamadı. Meclisin toplanamamasının sebepleri Heyeti Âliyenize malûmdur. Bunları tamamiyle önlemek için kanunun bünyesinde bu gibi yetkilerin mevoidolmasını Meclisi Âlinize teklif ettik. Seçimin bu suretle bir sene uzatılmasını huzurunuzda getirmiş bulunduk. Her zamanki âdetleri veçhile bir bardak suda fırtına yaratmanın mânası yoktur.

Başka söyleyecek bir sözüm de yoktur.

REİS — Oylarını kullanmayan arkadaşlarımız var mı efendim?

Oylarını kullanmayanlar lütfen kullansınlar. Oylama muamelesi bitmiştir, efendim.

Kanunun heyeti umumiyesi üzerindeki müzakere bittiğine göre işari oya arz edilecekti. Fakat açık oya arz edilmesi için 17 imzalı bir talep vardır. Bu talep Dahilî Nizamnamenin 136 ncı maddesine uygundur.

Riyaset Yüksek Makamına

«Ticaret ve Sanayi Odaları» Birliği Kanununa ek kanun lâyihasının açık oya vaz'ını arz ve teklif ederiz.

6. I. 1958

Malatya	Ankara
Mehmet Zeki Tulunay	Mehmet Ali Ceritoğlu
Adana	Çankırı
Turgut Yegenâğa	Kemal Barlas
Kars	Hatay
Fevzi Aktaş	Ahsen Aral
Ankara	Ordu
Hasan Tez	Kahraman Sağra
Gümüşane	Van
Avni Karaman	Sait Erding
Malatya	Tokad
Nüvît Yetkin	Dâniş Yurdakul
Malatya	Sivan
Kâmil Sürenkök	Turhan Feyzioğlu

Kars Tunceli
Mehmet Hazer Arslan Bora
Adana
Hamza Eroğlu

REİS — Binaenaleyh kanun açık oyunuza arz edilmiştir.

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 bütçe yılı hesabı katî kanunu lâyihasına (352) arkadaş iştirak etmiş, muamele tamamdır, (351) kabul (bir) çekimser ile tasarı kanuniyet kesbetmiştir.

Açık reye arz edilen ikinci lâyiha için reylerini kullanmayan arkadaşlarımız varsa lütfen reylerini kullansınlar.

5590 sayılı «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları» ve «Ticaret Borsaları» Birliği Kanununa ek kanun lâyihasına (370) arkadaşımız rey vermiştir. (247) kabul, (123) ret vardır. Muamele tamamdır ve kanun (247) reyle kabul edilmiştir.

Gündemde görüşülecek başka madde kalmadığından Çarşamba günü toplanmak üzere İnikada nihayet veriyorum.

Kapanma saati : 15,45

6. — SUALLER VE CEVAPLAR

A — TAHRİRİ SUALLER VE CEVAPLARI

1. — *Sivas Mebusu Halim Ateşalp'nın, Sivas vilâyetinde sulama tesislerinin yapılması ve kavaklığın inkişafı hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair sualine Ziraat Vekili Nedim Ökmen'in tahriri cevabı (7/8)*

28. XI. 1957

T. B. M. M. Yüksek Başkanlığına

Aşağıda arz edilen hususların Ziraat Vekâletince yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletinizi saygı ile rica ederim.

Sivas Milletvekili
Halim Ateşalp

1. Sivas vilâyetimiz, kaza ve köylerinin arazisi Kızılırmak ve bu ırmağın iki geçesinden mailen ve amuden Kızılıрмаğa birleşen çay ve

derelerin seylâbından kurtarılması mümkün olmadığından senevi vukua gelen zarar milyonların üstündedir.

2. Orman ve fundalık yokluğu neticesi olarak kültür arazisinin toprakları kar ve yağmur sularıyla birlikte çaylara ve ırmaklara karışıp mahsul arazisi halinden çıkmaktadır.

3. Bu çaylar ve ırmakların tesiriyle küçük sulama bentleri ve havuzlarının yapılması çiftçilerce mümkün olmamaktadır.

4. Kavaklık tesisi ve yetiştirilmesi hevesi mevcudolmasına rağmen maddi imkânsızlıklar ve zirai asayişin kifayetsizliği inkişafına mâni teşkil etmekte olmasından arzu edilen zirai kalkınma ve çiftçilikten beklenen geçim imkânları sağlanamamaktadır.

5. Orman olmaması ve kerestenin metre mik-abı serbest piyasada 450 lira civarında bulunması sebebiyle çiftçiler ahır, samanlık ve mesken gibi lüzumlu inşaatı yapmakta büyük müşkülât çekmektedir.

Bu sahada şimdiye kadar hiç alâka ve yardım görmemiş olan Sivas çiftçisinin mesleki inkişaf ve temini hayatiyetini ifade eden bu hususlarda ne gibi tedbirler düşünüldüğü?

T. C.

Ziraat Vekâleti

30 . XII . 1957

Hususi : 1151/80656

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

2 . XII . 1957 gün ve Kanunlar Müdürlüğü ifadesi 113-571/7 - 8 sayılı yazıları karşılığıdır :

Sivas vilâyetinde sulama tesislerinin yapılması ve kavakçılığın inkişafı hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Sivas Mebusu Halim Ateşalp tarafından verilen beş maddelik tahriri sual takririne hazırlanan cevabın ilişik olarak takdim kılındığı saygularla arz olunur.

Ziraat Vekili
Nedim Ökmen

Sivas vilâyeti çay ve derelerinin seylâbından husule gelen zararlar, bu zararların önlenmesi bakımından yapılması gereken küçük su tesisleri ile kavakçılığın inkişafı ve mesken, ahır ve samanlık gibi lüzumlu tesislerin inşaatı için lüzumlu kerestenin temini sadedinde alınan tedbirler hakkında Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın tahriri sual takriri aşağıda arz edildiği veçhile cevaplandırılmış bulunmaktadır.

Sual takririnin 1, 2 ve 3 nü maddelerinde su zararları ve toprak muhafazası mevzuunda belirtilen hususlar yalnız Sivas vilâyetine inhisar etmeyip hemen hemen bütün yurt sathına şamil bulunmaktadır.

Su ve toprak zararları yurdumuzda uzun asırlar boyunca yapılan yanlış tatbikatın bir neticesi olup, öteden beri devam edegelen ve 1950 senesine kadar hiçbir suretle ele alınmamış memleket hayatiyeti için ciddi ehemmiyetli olan bir problem bulunmaktadır.

Bu mevzu alâka ve ehemmiyeti bakımından Ziraat Vekâleti işi olarak ilk defa Demokrat Parti iktidarınca ele alınmış ve 1953 ten itibaren Ziraat İşleri Umum Müdürlüğü bünyesinde kurulan sulama ve kurutma şubesi, 1957 yılının

bidayetinden itibaren de doğrudan doğruya Ziraat Vekâletine bağlı olarak kurulan Toprak Muhafaza ve Zirai Sulama İşleri Reisliği tarafından tatbikata intikal ettirilmiştir.

Ege ve Çukurova'da adı geçen reisliğe bağlı birer Toprak Muhafaza ve Zirai Sulama İşleri bölge Müdürlüğü ihdas olunmuş, bu iki bölgenin yedi vilâyetinde (İzmir, Manisa, Aydın, Balıkesir, Mersin, Seyhan, Hatay) kurulan toprak muhafaza ve zirai sulama ekipleri vasıtasıyla de faaliyet ve tatbikata geçilmiştir.

1958 yılında Orta - Anadolu'da kurulacak toprak muhafaza ve zirai sulama bölge müdürlüklerince yapılacak tatbikatta Sivas'ın da bu mevzudaki işleri mevcut imkânlar ölçüsünde ele alınacaktır.

Orta - Anadolu'da rütubet muhafazası, rüzgâr ve su erozyonunun önlenmesi bakımından 1956 ve 1957 yıllarında 51 bin dekar arazide yapılan demonstrasyon mahiyetindeki tatbikat neticelerinin aynı iklim ve toprak şartlarına malik diğer Orta - Anadolu vilâyetlerine peyderpey intikal ettirilmesi yoluna gidilecektir.

1958 yılında Vekâletimiz Toprak Muhafaza ve Zirai Sulama İşleri Reisliğince hazırlanan programa göre Orta - Anadolu'da yandere ıslahı çalışmalarına başlamış bulunacaktır. Bu çalışmalar, peyderpey lüzum ve ehemmiyet derecelerine göre yurdun diğer vilâyetlerine de teşmil edilecektir.

1954 yılından itibaren Sivas vilâyetinde âme menfaati ile alâkalı olarak bent, havuz ve sulama kanalı mahiyetinde 14 aded küçük sulama tesisi yapılmıştır. 1958 senesinde 13 aded küçük sulama tesisinin yapılması da programa alınmış bulunmaktadır.

Bu çalışmalara ilâveten ziraat sahalarının ve meskûn yerlerin emniyeti için erozyona tâbi ormanlık sahaların içinde ve eteklerinde toprak muhafazası ve tabii âfetlerin önlenmesi mevzuunda da çalışmalara başlamış bulunuyoruz. 6831 sayılı Orman Kanununun Vekâletimize verdiği bu husustaki vazifeleri gereği gibi yapabilmek için Orman Umum Müdürlüğü bünyesinde (Toprak Muhafazası ve Mera Islahı Şubesi) adı altında bir şube kurulmuştur. Bu mevzuda yurt içinde ve dışında kifayeti ve kalifiye elemanlar yetiştirme yoluna gidilerek yer yer etüdlere başlanmış, Tokad ve Kızılcahamam'da da örnek tat-

bikata geçilmiştir. Yakın zamana kadar Tokad da korkunç bir âfet olan sel tahribatı alınan tedbirler sayesinde önlenmiş bulunmaktadır.

Vekâletimizce bu husustaki tatbikatın ilerlemesine gayret edilmekte, teknik eleman yetiştirilmesi ve lüzumlu vasıtaların temini imkânları tevsi edilerek bu kabîl çalışmaların diğer lüzumlu yerlere teşmîli üzerinde de ehemmiyetle durulmaktadır.

Bu mevzuda Orman Fakültesi, Devlet Su İşleri Reisiği ve Elektrik İşleri Etüd İdaresi Umum Müdürlüğü ile de sıkı iş birliği yapılarak icabeden sahalarda müşterek çalışmalarımız organize edilmektedir. Bu müşterek çalışma neticesinde Kızılırmak nehri yağış havzasının yukarı mıntakalarında vukubulan toprak erozyonu ile Hirfanlı Barajının dolmaktan korunması tedbirlerine ait etüdler yapılmış bulunmaktadır.

Elektrik İşleri Etüd İdaresi Umum Müdürlüğüne bastırılan raporda Sivas'ı da içine alan yağış havzasındaki arazinin % 9 unda toprak erozyonunun görülmeyeceği, % 91 inde erozyonun aktif bir derecede bulunduğu, % 51 nispetindeki arazi üzerine de toprağın ya hiç kalmadığı veya pek az bir miktarda kaldığı ifade edilmiştir.

Görülüyor ki, bu mevzular 1950 den beriye hassasiyetle ele alınmış ve lüzumlu etüdlere girilerek imkân ölçüsünde tatbikata geçilmiştir. Gerekli elemanlar yetiştiğçe, vasıta ve imkânlar arttıkça bu husustaki tatbikatımızın hudutları da genişletilecektir.

Sual takririnin 4 ncü maddesinde zikredilen kavakçılık mevzuu da 1950 den bu yana teşekkül eden hükümetlerce büyük bir ehemmiyetle ele alınmıştır.

Memleketimizde ve hattâ yakın şarkta kavakçılık çalışmalarını teknik bir şekilde organize etmek üzere İzmit'te Yakın - Şark Kavakçılık Araştırma Enstitüsünün Beynelmîl Gıda ve Tarım Teşkilâtı ile müştereken kurulması kararlaştırılmış ve bunun için lüzumlu arazi temin edilerek faaliyete geçilmiştir.

1955 yılında Ziraat Vekâletinde yapılan ağaçlandırma ve kavakçılık teknik kongresi kararları dairesinde tanzim edilen 5 yıllık ağaçlandırma plânına göre Sivas mıntakasında 1958 yılında daimî bir kavak fidanlığının, 1959 yılında ise iki adet muvakkat kavak fidanlığının tesis edilmesi kararlaştırılmış bulunmaktadır.

Kavak yetiştireceklere kredi verilmesi için Ticaret ve Ekonomi Vekâleti, Türkiye Ziraat Bankası Umum Müdürlüğü ve Ziraat Vekâleti temsilcileri ile yapılan toplantılar sona ermiş olup, kredi mevzuundaki kararlar yakında tatbikata intikal ettirilecektir.

1950 den buyana tesis olunan daimî ve muvakkat orman fidanlıkları ile kavak fidanlıklarının kuruluş tarihi, ve yerleri ile tevzi olunan ve dikilen fidan sayıları ekli cetvelde gösterilmiştir.

Sual takririnin 5 nci maddesinde zikredilen kereste ihtiyacının temini sadedinde Hükümetimiz vatandaşların âzami kolaylığa kavuşturulması için çeşitli tedbirleri ittihaz etmiş bulunmaktadır.

Söyleki :

Devlet ormanları içinde veya orman hudutlarına köy ortasından ufki hattı mustakim ile 10 kilometre mesafede bulunan köylülere yapacakları ev, ahır, samanlık ve kullanacakları ev ve ziraat aletleri için lüzumlu emval 6831 sayılı Orman Kanununun 31 nci maddesi gereğince 1/10 tarife bedeli ile ormanlardan dikili ağaç olarak veya 10 da bir tarife bedeli ile birlikte kesme ve taşıma masrafları da alınmak suretiyle depolardan tomruk olarak verilmektedir.

Ormanların buldukları ve bu ormanlara bitişik kazalar içindeki muhtaç köylülerle, hududu içinde Devlet ormanı bulunan ve nüfusu 2 500 den aşağı olan muhtaç kasabalar halkına ev, samanlık, ahır gibi zâtî ihtiyaçları için lüzumlu emval ise mevzuubahis kanununun 32 nci maddesine göre tarife bedeli ile birlikte kesme, taşıma masrafları alınmak suretiyle depolardan tomruk olarak verilmektedir.

Orman içinde, kenarında bulunmaması veya ormana uzak olması sebebiyle mezkûr maddelerden faydalanamayan köylülerin bu kabîl ihtiyaçları 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince pazarlıkla yapılacak orman emvali satışlarına ait Talimatnamenin birinci maddesinin 5 nci bendi gereğince tomruk, direk veya kereste olarak piyasa satış bedeli üzerinden karşılanmaktadır.

Piyasaya intikal ettirilen gayrimamul, yarı mamul ve mamul malların fiyatlarının yükselmesi için Hükümetçe birçok tedbirlere başvurulduğu gibi, istihsalin artırılması ile bu fiyatların daha fazla yükselmemesi için amelî tedbirlere de başvurulmuştur.

1957 senesinde Koyulhisar ve Akdağmadeni işletmelerince Sivas vilâyeti dâhilindeki köylere 5 000 metre mikâp zatî yapacak ihtiyacı verilmiştir.

Ayrıca mahallî piyasaya adı geçen işletmelerce 4 905 metre mikâp yapacak arz ve intikal ettirilmiştir.

Orman işletmelerinin ve kereste fabrikalarının 1950 den itibaren piyasaya arz ettiği malların miktarı ekli cetvelde gösterilmiştir.

1. 1950 senesinden itibaren kurulmuş olan daimî ve muvakkat orman fidanlıklarının sayısı ve mahalleri :

A) Daimî fidanlıklar :

Bulunduğu yer	Kuruluş senesi
Konya Ereğlisi	1950
Van	1953
Sorgun	1954
Elbistan	1954
Ağrı	1955
Balıkesir	1957
Yeşilköy	1957
Yekûn	7

B) Muvakkat orman fidanlıkları :

Dursunbey	1952
Bartın - Yenihan	1952
Antalya - Merkez	1953
Köyceğiz	1953
Bahçeköy (Müderriş Neşet)	1954
Sındırgı	1954
Fethiye	1955
Muğla - Yılanlı	1955
Muğla - Beyobası	1956
Muğla - Merkez	1956
Antalya - Duraliler	1957
Yekûn	11

C) Muvakkat kavak fidanlıkları :

Ankara	1956
Akşehir	1956
Oğuzeli	1956
Bafra	1956
Niksar	1956
Elmalı	1956
Aksaray	1956

Bulunduğu yer	Kuruluş senesi
Tunceli	1956
Ovacık	1956
Bayburt	1957
Yekûn	10

2. 1950 yılından itibaren yapılan umumî fidan tevziatı :

Resmî kurullara	20 874 915
Köy ve belediyelere	2 666 621
Şahıslara	6 582 535
Yekûn	30 124 071

Orman Umum Müdürlüğünün yaptığı ağaçlandırmalara dikilen

Umumî yekûn 82 532 374

3. 1950 yılından itibaren dağıtılan kavak fidanı :

Resmî kurullara	1 874 915
Köy ve belediyelere	1 280 350
Şahıslara	7 750 000
Yekûn	11 105 265

Orman Umum Müdürlüğünün yaptığı ağaçlandırmalara dikilen

Umumî yekûn 15 355 265

Orman işletme ve kereste fabrikalarının piyasaya arz ettikleri tomruk ve keresteler :

Yarı mamul ve mamul

Senesi Tomruk M³ Kereste M³

1950	404 020	158 556
1951	415 250	235 021
1952	414 251	138 579
1953	478 280	157 887
1954	538 317	169 069
1955	711 847	211 583
1956	803 884	164 141
1957	811 160	191 558

Not : 1957 senesi rakamları iş plânına göre kaydedilmiştir.

2. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Sivas vilâyeti yollarının etüd, proje ve toprak tesviyesi işlerine dair sualine Nafia Vekili Etem Menderes'in tahriri cevabı (7/10)

28 . XI . 1957

T. B. M. Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıda arz edilen hususların Nafia Vekâletince yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygıyla rica ederim.

Sivas Milletvekili
Halim Ateşalp

Sivas Vilâyetinin Hafik kazası - İpsile nahiyesi ve (Kurtlâpa köyüne kadar devam etmek üzere) Sivas - Karaçayır nahiyesi ve Şarkışla - Ağcakışla nahiyesi ve (Hanlı istasyonundan başlamak üzere) Şarkışla - Tonus nahiyesinin il yolları etüd, proje ve toprak tesviyesi işleri Nafia Vekâletince 1953 senesinde mütaahhit Mustafa Ural adında bir şahsa ihale edildiği,

A) Alman mühendisleriyle ortaklık yaparak her dört yolun inşasına başlamış bulunan mütaahhit etüd, proje işlerini ve her yoldan 5 - 15 kilometre toprak tesviyesi işini yapmış ancak 30 . VI . 1954 tarihinde ikmal edilmesi lâzım gelen Sivas - Karaçayır ve Şarkışla - Tonus yollarının etüd ve toprak tesviyesi ikmal edilemediğinden müracaatı üzerine vilâyet encümeninin 27 . I . 1955 tarih 54 numaralı ve 28 . IX . 1955 tarih, 550 numaralı kararlarıyla 1955 Haziran sonuna kadar uzatılan müddet içerisinde gerek toprak tesviyesi işinden ve gerekse karayolları proje şefliğince tasdik edilmiş olan proje bedellerinden istihkakı olan eski alacaklarını alamadıklarından ortak olan Alman mühendislerinin işlerini terk eyledikleri ve yine İş Kanununun birinci maddesi, bayındırlık genel şartnamesinin 15 nci maddesinin sarahatine rağmen istihkaklarını alamıyan binlerce işçi işlerini terk ederek vâkı müracaatları üzerine iş müfettişliğince mahkemeye sev edilerek hâlen bir kısmı flâm almış karşılık bulamamakta ve bir kısmı da mahkemelerde dâvalarını takibetmekte oldukları,

B) Müteahhidi tarafından etüd, proje ve toprak tesviyesi yapılmış olan bu yolların kar,

yağmur tesiriyle vâkı olan çökme ve hafriyatların dolması ve bu hususta yerinde tetkikat ve tahkikat yapan mühendis Samih Özgün ve Yaşar Sarioğulları tarafından verilip dosyası içerisinde bulunan fennî rapor münderecatı nazara alınmıyarak iki sene sonra yapılan ölçü ve hesaplarla mütaahhidin istihkakından fazla para aldığı iddiasıyla esasen ayrı ayrı mevzu ve iş olan etüd, proje ve toprak tesviyesinden olan istihkaklarının verilmediği,

C) Bu dört yolun her birerlerinde yapılan toprak tesviyesi neticesinde esasen arazisi dar ve geçimden âciz olan binlerce vatandaşın kültür arazisi işgal edilmiş olup Teşkilâtı Esasiye Kanunumuzun 74 ncü maddesi mucibince istimlâk bedellerinin verilmesi gerekirken vâkı müracaatlerine rağmen verilmemiş olmasından hâdisenin mahkemelere intikal eylediği,

D) Devlet bütçesinden bir buçuk milyon gibi küçümsenmiyecek para sarf edildikten sonra karayolları 6 nci Bölge müdürlüğü etüd proje şefliğinin 7 . VI . 1956 tarihli raporuna istinaden Nafia Vekâletinin 9 . VII . 1956 tarih ve 2378 numaralı emirleriyle Şarkışla - Tonus ve Sivas - Karaçayır ve Hafik - İpsile yollarının güzergâhı değiştirilmiş olduğu bildirilmiş olmasından haliyle terk edildiği,

E) Ancak halen Şarkışla'da bulunan radar birliğinin kendi ihtiyaçları için radar istasyonunun bulunduğu Karatepe namıyla mâruf tepeden Şarkışla'ya kadar açtıkları yoldan Tonus nahiyesine ve eski Niksar yolu tâbir edilen yolun basit tamiriyle Karaçayır nahiyesine ve Maden Şirketinin yaptığı gayrikâfi yolu kendileri yapmış gibi kabul ederek İpsile nahiyesine kadar olan bütün yapıldığı şeklindeki bildirmelerin hilâfi hakikat ve gayrikâfi olup emaneten yol yaptırmak sevdasından başka bir fayda temin etmediği,

F) Halbuki, her mevsimde işlemeye müsait bulunan Hanlı İstasyonundan mâruf Karaboğazı takiben Tonus nahiyesine kavuşmak üzere inşasına başlanıp 15 kilometrelik bir kısmı da yapılmış olan yol, Tonus nahiyesini Hanlı İstasyonuna ve Sivas - Kayseri şosesine bağlayacak yol olması ve Sivas'tan Karaçayır nahiyeye merkezini takiben Kurtlâpa köyüne kadar devam etmek üzere başlanıp 20 kilometrelik bir kısmı da yapılmış olan yolun bütün nahiyeye köylerini

Sivas İstasyonuna bağliacak ehemmiyetli yol olması ve Hafik kazasından başliyerek İpsile nahiyesine kadar devam edecek olan ve halen Koruçayı üzerindeki köprüsünü de sel götürmüş bulunan yol, asırlardan beri yolsuzluk yüzünden bütün hakkı hayattan mahrum büyük bir köylü topluluğunun her sahada ihtiyacını karşılayacak durumda olması ve aynı zamanda bu yolların etüd - proje ve kısmen toprak tesviyesi işlerinin de yapılmış olmasına rağmen haliyle terk edilmesi halkın üzüntüsünü ve Devletin büyük zararını intaceylediği,

G) Yol güzergâhlarının değiştirilmesi sebebiyle aynı mütaahhit tarafından yapılmasına imkân olamayacağı gibi, esasen mukavele ile muayyen müddetlerde çok geçmiş olması nazara alınarak taahhüt işlerinin tasfiyesiyle mütaahhidin teminat ve istihkaklarından işçi ve amele ücretlerinin verilmesi gerekirken şimdiye kadar ve halen yapılmamış olması kanun hükümlerini tezyif, Devleti ızzar, işçi, amele ve arazi sahiplerini mağdur ettiği anlaşılmaktadır.

1. Nahiye merkezlerini umumi şoselere ve istasyonlara bağliacak durumda olması itibariyle çok mühim olan ve birbuçuk milyon lira da sarf edilmiş bulunan bu yolların ilk başladığı yerlerden devamla yapılmasının temini hususunda;

2. İşgal edilen arazi istimlak bedellerinin bir an evvel verilmesiyle kanun hükümlerinin yerine getirilmesi hususunda;

3. Mütaahhit muamelesinin tasfiyesiyle mevcut alacaklarından işçi ve amele ücretlerinin verilmesi hususunda;

Ne gibi tedbir alındığı ve neler düşünüldüğü?

T. C.

Nafia Vekâleti
Hususi Kalem
Sayı : 1012

27.XII.1957

T. B. Millet Meclisi Reisliğine
Ankara

2. XII. 1957 gün ve 7-10-115-573 sayılı yazıları karşılığıdır :

Sivas vilâyeti yollarının etüd, proje ve toprak tesviyesi işlerine dair Sivas Mebusu Halim Ateşalp tarafından verilen tahriri sual takririni

ne hazırlanan cevabın ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
E. Menderes

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Sivas vilâyeti yollarında mütaahhit inşaatına dair tahriri sual takririni aşağıda cevaplandırılmıştır :

Sivas vilâyeti dâhilinde Şarkışla - Ağca-kışla, Sivas - Karaçayır, Şarkışla - Tonus ve Hafik - İpsile yolları 20. VII. 1953 tarihinde Sivas Vilâyeti Daimî Encümeni tarafından Mütaahhit Mustafa Oral'a ihale edilmiştir. İhale, vilâyet tarafından yapıldığına göre bu mevzu ile Nafia Vekâletinin ilgisi ancak teknik ve idari murakabeden ibaret olup diğer hususlar tamamen Sivas Vilâyeti Daimî Encümenini alâkadar etmektedir.

Buna rağmen Sivas vilâyetinde yapılan normal murakabe ve teftişlerde sual takririnde mevzu bahis edilen yollar üzerinde de hassasiyetle durulmuş ve gerekli talimat verilmiş bulunmaktadır. Sual takririni üzerine mahallen yapılan tetkik ve vilâyetten alınan malûmata göre :

A) Mütaahhit tarafından çalıştırılan Alman mühendislerinin idareye karşı resmen hiçbir sıfatları bulunmadığı, ancak mütaahhitle aralarında hususi mahiyette bir iş birliği yaptıkları ve mütaahhidin işçisi olarak tanınmakta oldukları ve bu mühendislerin proje bedeli namı altında idareden bir alacakları bulunmadığı, mütaahhidin işinde çalışan diğer işçilerin ellerinde karne bulunmadığı gibi zamanında dahi müracaat etmiyerek üç, dört ay sonra müracaat ettikleri, buna rağmen bölge çalışma müdürlüğünce mütaahhidin istihkakına el konarak alacağı olan işçilere haklarının dağıtılmış olduğu; bunun haricinde mütaahhitten alacak iddiasında bulunan taşaronlara gelince; bunlara karşı idarenin her hangi bir mesuliyeti bulunmaması ve bunların mütaahhitte hususi mukavele akdetmek suretiyle doğrudan doğruya kendi aralarında anlaşmış bulunmaları icabettiği cihetle bu taşaronların mütaahhitte akdettikleri mukavele hükümleri mütaahhitçe yerine getirilmediği takdirde mahkeme yoluyla ve umumi ahkâm dâhilinde haklarını talebmeleri gerekmektedir.

B) Mütaahhit tarafından adı geçen yollar

üzerinde yapılan işler, idarece yapılan bütün tebligat ve ihtarlara rağmen normal zamanında bitirilmediği gibi verilen süre uzatımları zarfında dahi ancak % 34 - % 52 nispetleri dâhilinde iş yapılabilmiş ve bu durum karşısında mukavele ve Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesi hükümlerine uygun olarak işin feshi bir zaruret halini almış; mütaahhide yapılan tebligata rağmen ölçü işine iştirak etmediğinden Yollar 6 ncı Bölge Müdürlüğü etüd ekibi tarafından yolların rölövesi yapılmış ve bir katı hesap çıkarılmış bulunmaktadır. Bilâhara mütaahhit kendi hesabına mühendislerine bir rapor tanzim ettirmiş ise de hiçbir hesaba istinadetmiyen ve tek taraflı olan bu rapor, katı hesabın istihkak raporlarına ve tatbikat projelerine istinadetmesi lâzımgeldiğini iddia etmekte ise de; istihkak raporlarının ancak taribi kıymetleri ifade etmesi hasebiyle ve tatbikat projelerinin de zemine tatbik edilmedikçe katı hesaba mesnet olamayacakları tabiidir.

C) Bu yollar üzerinde ilk güzergâhlarda bâzı istimplâk mevzularıyla karşılaşmış ise de mahalli komisyonlarca bâzı şahısların arazilerine değerinden çok fazla kıymet takdir edilmesi üzerine idarece itiraz vâkı olmuş, bilâhara teknik ve iktisadi mülâhazalarla bu güzergâhlar değiştirilmiş olduğundan istimplâk mevzuu da kendiliğinden ortadan kalkmıştır. Güzergâhlar üzerinde bâzı ekili arazide husule gelen zararlar tesbit edilerek bedelleri sahiplerine ödenmiştir.

D) İhale edilen bu yollara bir buçuk milyon lira değil, yapılan bütün işler için 522 471 lira ödenmiş olup güzergâhta yapılan değişiklikler Yollar 6 ncı Bölge Müdürlüğünün vekâletini malûmatı dâhilinde ve yalnız iktisadi ve teknik mülâhazalarla bu yolların bir an evvel hizmete girmesi gayesiyle yapılmıştır.

E) Şarkışla — Tonus yolu güzergâhında yapılan değişiklik tamamen (D) fıkrasında beyan edilen sebep ve âmillerden mütevellit olup başka bir maksat gözetilmemiştir.

F) Yeni yapılan Şarkışla - Tonus yolu ile Tonus nahiyesi ve köyleri Şarkışla'ya bağlanmış olacağına göre gaye tahakkuk etmiş olmaktadır.

G) Mütaahhit gerek mukavele ile bağlı bulunduğu müddet zarfında ve gerekse muhtelif tarihlerde yapılan süre uzatımları içinde

taahhüdünün yarısını dahi ikmal etmemiş bulunduğundan mukavele ve bayındırlık işleri genel şartnamesinin sarih hükümleri muvacehesinde işin tasfiyesi imkânı kalmayıp ancak feshi yoluna gidilmesi icabettir. Bu cihet vilâyet nafia müdürlüğüne valiliğe arz edilmiş ve hâdise akit makam olan vilâyet daimî encümenine intikal ettirilmiş bulunmaktadır.

Netice:

1. Vekâletimiz mevcut imkânlarla tam standart yol yapımının gerek para gerekse zaman bakımından tahmil ettiği büyük külfetleri göz önünde tutarak vatandaşları bir an evvel yola kavuşturmak gayesiyle merhaleli sistemle geçit yolları yapmak prensibini kabul etmiş bulunmaktadır. Bu itibarla sual takririnde mevzu bahis edilen yollar üzerinde de standart güzergâhların terk edilmesi ve daha az masrafla geçit yolu karakterinde merhaleli sistemin tatbiki vekâletçe uygun görülmüştür.

2. Vilâyetten alınan malûmattan bu yollar üzerinde istimplâk mevzuu bulunmadığı ve ancak zarar iras edilen bâzı mezru arazi sahiplerine de zararları karşılığı tazminat verildiği anlaşılmıştır.

3. Cereyan eden muameleye göre mütaahhidin işinin tasfiyesi değil feshi icabettiğinden ve bu husustaki muamele vilâyet daimî encümeninde bulunduğundan gerekli kararın bir an evvel ittihazi ve işin sürüncemeden kaldırılması hususunda vilâyete talimat verilmiştir.

3. — *Ankara Mebusu Hafız Oğuz Bekata'nın, Ankara, İstanbul ve İzmir'deki gecekondularına dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tarriri cevabı (7/11)*

6 . XII . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun, Dahiliye Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını rica ederim.

I

1. Ankara'da halen kaç gecekondular mevcut?

2. Bu gecekondular oturan vatandaş sayısı nedir?

3. Ankara'da gecekondular sahiplerinden ne miktarına evlerinin tapuları verilmiştir?

4. Diğerlerinin tapuları hangi tarihe kadar tamamen verilmiş olacaktır?

5. Ankara'da şimdiye kadar ne gibi sebep ve maksatlarla kaç gecekondun yıkılmış ve bunların sahiplerinin durumları ne suretle telâfi olunmuştur?

6. Ankara gecekonduları ve bunlarda oturanların rahatları, huzurları hakkında Hükümetçe neler düşünülmektedir?

II

1. İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerdeki gecekondun ev sayısı nedir, ve bunlarda kaç vatandaş barınmaktadır?

2. Memlekette gecekondun meselesinin halli için Hükümetin aldığı ve alacağı tedbirler nelerdir?

Ankara Milletvekili
Hıfzı Oğuz Bekata

T. C.

Dahiliye Vekâleti

2. I. 1958

M. İ. G. M.

2. D. R. Mua. Ş. M.

Sayı : 621 - 302 - 24/6

Özü: Ankara Mebusu Hıfzı Oğuz Bekata'nın tahriri sual tavriri hakkında.

T. B. Millet Meclisi Reisliğine

9. XII. 1957 tarihli ve Kanunlar Md. 7-11/248 - 827 sayılı yazılıariyle alınan Ankara Mebusu Hıfzı Oğuz Bekata'nın Ankara, İstanbul ve İzmir'deki gecekondun evlere dair tahriri sual tavriri tetkik edildi :

A) 1. Ankara'da halen (45 850) gecekondun mevcuttur.

2. Bu gecekondularda (222 275) vatandaş oturmaktadır.

3. Bunlardan (795) adedine tapuları verilmiştir.

4. (29 345) adedinin tapuları bir sene içinde verilecektir.

5. Ankara imar plânlarının tatbiki, yol ve istimlak işleri için (900) gecekondun yıkılmış, (540) adedine başka yerde arsa verilmiş, ayrıca (492) vatandaş ev ve blok apartman inşa ettirilmiş ve ettirilmekte bulunmuş, evleri inşa halinde olanlar göçmen evlerine yerleştirilmiştir.

6. Ankara'da gecekondularda oturanlara yol, su ve elektrik temin edilmiş, yeni blok apartmanlar inşası kararlaştırılmış, inar ve inşaat plânları hazırlanmış ve teşebbüse geçilmiştir.

B) 1. İstanbul'da (40 000) gecekondun mevcudolup burada (280 000) vatandaş barınmaktadır. İzmir'de (4 575) gecekondun mevcudolup yine buralarda (20 000) vatandaş oturmaktadır.

2. Gecekondun dâvasının halli için Hükümet şimdiye kadar T. Emlak Kredi Bankası, Belediyeler ve İşçi Sigortaları Kurumu vasıtasıyla yirmi bin lojmana yakın inşaat yaptırmıştır.

Diğer taraftan bu mevzuun halli bir âmme hizmeti olarak telâkki edilmiş ve İmar Vekâletinin kuruluş maksatlarından birini de bu mevzuun halli teşkil etmiştir.

Keyfiyeti bilgilerinize saygı ile arz ederim.

Dahiliye Vekili
Dr. Namık Gedik

TASHİHLER

Bu inikat zabıt ceridesinin sonuna bağlı 11 sayılı matbuada aşağıdaki tashihler yapılacaktır :

Sayfa	Sütun	Satır	Yanlış	Doğru
1	—	9	17 . VII . 1957 F.	17 . VII . 1956 F.
7	1	22	412 taşıma gereçleri	414 taşıma masrafları
7	2	12	290 329	290 829
8	3	4	51 055 10	51 056 16
8	4	5	46 216 60	45 216 60
8	4	10	6 238 697	6 238 697 84
10	2	11	10 467 383	10 647 383

Bu zaptın sonuna bağlı matbualarda aşağıdaki tashihler yapılacaktır.

S. sayısı	Sayfa	Sütun	Satır	Yanlış	Doğru
16	2	1	11	Açık hava toplantısında Türk Ceza	Açık hava toplantısında sarf ettiği bazı sözlerden dolayı Türk Ceza
17	2	1	9	Kongresinde 6732	Kongresinde sarf ettiği bazı sözlerle 6732

Äza adedi	: 610
Rey verenler	: 352
Kabul edenler	: 351
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 1
Reye iştirak etmeyenler	: 250
Münhal mebusluklar	: 8

[Kabul edenler]

ADANA
Kâzım Bozdoğan
Hamza Eroğlu
Ahmet Karamüftüoğlu
Saim Karaömerlioğlu
Melih Kemal Küçükte-
pepınar
Ali Menteşoğlu
M. Yılmaz Mete
Hamdi Öner
Kemal Sarıbrahimoğlu
Rıza Tekeli

ADİYAMAN
Gani Gürsoy
Sırrı Turanlı
Ali Yaşar

AFYON KARAHİSAR
Rıza Çerçel
Arif Demirer
Kemal Özçoban
Osman Talu
Orhan Uygun
Murad Âli Ülgen

AĞRI
Halis Öztürk
Şeref Saraçoğlu
Celâl Yardımcı

AMASYA
Kemal Eren
Nazifi Şerif Nabel
İsmet Olgaç
Hüseyin Özbay

ANKARA
Osman Alışiroğlu
Faik Ahmed Barutçu
Hıfzı Oğuz Bekata
Fuat Börekçi

Nuri Ciritoğlu
Recep Dengin
Avni Doğan
Bülent Ecevit
Halil Sezai Erkut
İbrahim İmirzahoğlu
İbrahim Saffet Omay
İlyas Seçkin
Hasan Tez
Ahmet Üstün
Mustafa Yeşil

ANTALYA
Mehmet Ak
Kenan Akmanlar
Adnan Selekler
Yaşar Yazıcı

ARTVİN
Mecit Bumin
Eyüp Doğan
Yaşar Gümüşel

AYDIN
Necati Çelim
Namık Gedik
Nail Geveci
Nihat İyriboz
Piraye Levent
Etem Menderes
Ekrem Torunlu
Cevat Ölkü

BALIKESİR
Esat Budakoğlu
Ali İleri
Mücteba İştın
Ahmet Kocacıyoğlu
M. Halük Timurtaş
Sıtkı Yırcalı

BİLECİK
Ertuğrul Çolak
Şevki Hasırcı
BİNGÖL
Mustafa Nuri Okcuoğlu
Ekrem Yıldız
BİTLİS
Rifat Bingöl
Selâhattin İnan

BOLU
Reşat Akşemsettinioğlu
Servet Bilir
Mahmut Güçbilmez
İhsan Gülez
Nezih Tütüncüoğlu

BURSA
Necdet Azak
Müfit Erkuyumeu
Agâh Erozan
Sadettin Karacabey
Salâhaddin Karacagil
Mazlum Kayalar
Recep Kırım
Halük Şaman
Yekta Teksel
Nurullah İhsan Tolon
Hilâl Ülman
Kenan Yılmaz

ÇANAKKALE
N. Fuad Alpkartal
Halim Alyot
Emin Kalafat
Ahmet Hamdi Sezen
Servet Sezgin
Nuri Togay
Nahit Ural
Fatin Rüştü Zorlu

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Ferhan Arkan
A. Kemal Barlas
Naşit Fırat
Kâmil Tabak

ÇORUM
Sedat Baran
M. Kemal Biberoğlu
Ali Dedekargınoğlu
Kemal Erdem
Fevzi Hacirecepoğlu
Cevat Köstekçi
Hüseyin Ortakcıoğlu
Kemâl Terzioğlu

DENİZLİ
Baha Akşit
Turan Bahadır
İsmail Hadımlıoğlu
Ali Rıza Karaca
Osman Ongan
A. Hamdi Sancar
Refet Tavashıoğlu

DIYARBAKIR
Tahsin Cahit Çubukçu
Sezai Demiray
Nuri Onur
Hâmid Zülfü Tigrel
Halil Turgut
Hüseyin Ölkü
Mehmed Hüsrev Ünal

EDİRNE
Nurettin Manyas
Rükneddin Nasuhioğlu
ELAZIG
Mustafa Altındoğan
Fahri Karakaya

Ekrem Müftügil

ERZURUM

Osman Alihocagil
Rıfki Salim Burçak
Sabri Erduman
Abdülkadir Eryurt
Mehmet Eyüboğlu
Münip Özer

ESKİŞEHİR

Halil Akkurt
Mustafa Çürük
Hamit Dedelek
Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu

GAZİANTEP

Ekrem Cenani
İhsan Dağ
Samih İnal
Süleyman Kuranel
Ali Ocak
Nedim Ökmen
Ali Şahin
Salâhaddin Ünlü

GİRESUN

Hamdi Bozbağ
Hayrettin Erkmen
Mustafa Hemiş
Doğan Köymen
Mazhar Şener

GÜMÜŞANE

Necati Alp
Necmettin Coşar
Hüsrev Polat
Nihat Sargımalp

HAKKÂRİ

Übeydullah Seven

HATAY

İhsan Ada
Ömer Fevzi Reşa

İÇEL

Rüştü Çetin
Hüsevin Erat
Sami Gökнар
İbrahim Gürgen
Yakup Karabulut
Refik Koraltan
Hidayet Sinanoğlu
Niyazi Sovdan

İSTANBUL

Nazmi Ataç

Arslan Nihad Bekdik

M. Faruk Gürtunca
Hâdi Hüsman
Mucip Kemalyeri
Lûtfi Kırdar
Nizamettin Kırsan
Numan Menemencioglu
Nizamettin Âli Sav
İbrahim Sevel

Fahrettin Ulaş

Tahsin Yazıcı

İZMİR

Danyal Akbel
Abdullah Aker
Muammer Çavuşoğlu
Ekmel Kavur
Fevzi Uçaner

KARS

Şemsettin Ataman
Hasan Erdoğan
Turgut Göle
Kemal Güven
Mehmet Hazer

KASTAMONU

Basri Aktas
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Şükrü Esen
Ali Gözlük

Münif İslâmoğlu

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Ömer Başegmez
Ebubekir Develioğlu
Kâmil Gündes
Servet Hacıpaşaoğlu
Osman Kavuncu
İbrahim Kirazoğlu
Ali Rıza Kılıçkale
Fahri Köşkeroğlu
Hakkı Kurmel

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
Sıtkı Pekkip
Dündar Tekand

KIRŞEHİR

Osman Canatan
Hayri Çopuroğlu

KOCAELİ

Dursun Erol
Cemal Tüzün

KONYA

İshak Avni Akdağ
Hamdi Ragıp Ataderir
Mustafa Bağrıaçık
Osman Bibioğlu
Remzi Birand
Sıtkı Salim Burçak
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılınç
Ali Saim Kaymak
İlulki Âmil Keymen
Sıtkı Koraltan
Tarık Kozbek
Sabahattin Sayın
Sami Soylu
Nafiz Tahralı

KÜTAHYA

Mehmet Diler
Ahmet İhsan Gürsoy
S. Sururi Nasuhoğlu
Muhittin Özkefeli

MALATYA

Nurettin Akyurt
Ahmet Fırat
İsmet İnönü
Mehmet Zeki Tulunay
Nüvit Yetkin

MANİSA

Samet Ağaoglu
Âtîf Akın
Selim Akış
Hikmet Bayur
Semi Ergin
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoglu
Sudi Miheroglu
Cevdet Özgirgin
Cemil Şener
İhsan Yalkın

MARAŞ

Kemal Aksüyek
Kemali Bayazıt
Hasan Fehmi Evliya
Halil Gürün
Emin Soysal
Mehmet Şişman
Abdullah Yaycıoğlu

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan
Mehmet Kâmil Boran
Vahap Dizdaroglu
Şevket Dursun
Halim Kermooğlu
Hasan Reşit Tankut
Selim Telliagaoglu
Aziz Uras

MUĞLA

Turhan Akarca
Dilâver Argun
Zeyyat Mandalinci
Nuri Özsan
Turgut Topaloğlu

NEVŞEHİR

Neemeddin Önder
Zihni Üner
Münib Hayri Ürgüblü

NİĞDE

Medeni Berk
Asım Eren
Rifat Gürsoy
Ali Gürün
İsmail Güven
Vedat Mengi
Şefik Refik Soyer

ORDU

Münir Ekşi
Ferda Güley
Şevket Köksal
Zeki Kumrulu
Hüsrev Yürür

RİZE

Hüseyin Ağun
Nüzhet Akın
Hamdi Başak
Hamza Osman Erkan

SAMSUN

Ekrem Anıt
Salim Çonoğlu
Necmettin Doğuyıldız
Abdullah Eker
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu
Asaf Saraçoğlu
Hamdi Tekay
Ferid Tüzel

Şükrü Uluçay
Nüzhet Uluso
SİRD
Veysi Oran
Mehmet Daim Süalp
Fikri Şendur
SİNOB
Nusret Kuruoğlu
Hamdi Özkan
Mahmut Pınar
SIVAS
Halim Ateşalp
Hasan Değer
Turhan Feyzioğlu
Necati İlter
Ahmet Kangal
Yalçın Kocabay
Şinasi Moran

Süleyman Özsever
Nazmi Yaraş
TEKİRDAĞ
Nurettin Aknoz
Zeki Erataman
İsmail Özdoğuran
Ahmet Paker
TOKAD
Faruk Ayanoğlu
Keremettin Gençler
Şahap Kitapeçi
Mustafa Lâtiifoğlu
Reşit Önder
Bekir Şeyhoğlu
Dâniş Yurdakul
TRABZON
Sabri Dilek
Fikri Karanis

Hasan Polat
M. Reşit Tarakçıoğlu
TUNCELİ
Arslan Bora
URFA
İ. Etem Karakapıcı
E. Mahmut Karakurt
Abdullah Köksel
Abdurrahman Odabaşı
UŞAK
Adnan Çalıköğlu
VAN
Abdülvahap Altınkay-
nak
Sait Erdinç
Ferid Melen
YOZGAD
Talât Alpay

Mahmut Ataman
Âtîf Benderlioğlu
Sefer Eronat
Ö. Lûtfi Erzurumluoğlu
Numan Kurban
Fuad Nizamoglu
Nazım Tanıl
İ. Hakkı Tunaboşlu
ZONGULDAK
Abdullah Akın
Sebati Ataman
Cemal Zühtü Aysan
Ali Kaya
Tahir Öktem
Necati Tanyolaç
Hulûsi Timur
Avni Yurdabayrak

[Müstenkifler]

ADANA

Mehmet Geçioğlu

[Reye iştirak etmeyenler]

ADANA
Nevzat Arman
Suphi Baykam
Kasım Gülek
Kemal Satır
Turgut Yeğenağa
ADIYAMAN
Sait Açar
Şefik San (I.)
AFYON KARAHİSAR
Orhan Kökten
Mustafa Öztürk
Necati Topenoğlu
Gazi Yiğitbaşı
AĞRI
Kasım Küfrevi
Selim Yatağan
AMASYA
Faruk Çöl
Hâmit Koray
ANKARA
Muammer Akpınar
İsmail Rüştü Aksal
Hüseyin Balık
Mehmet Ali Ceritoğlu
Übeyde Elli

İsmail İnan
Selim Soley
ANTALYA
Sadık Erdem
Attîlâ Konuk
Burhanettin Onat
İbrahim Subaşı
Ahmet Tokuş
ARTVİN
Kemal Balta
Hilmi Çeltikçioğlu
AYDIN
Fethi Batur
Hüsamettin Coşkun
BALIKESİR
Vacid Asena
Muzaffer Emiroğlu
Mekki Said Esen
Halil İmre
Arif Kalıpsızoğlu
Faik Ocak
Fuat Onat
Muharrem Tunçay
Sırrı Yırcalı
BİLECİK
Mehmet Erdem

Yümnü Üresin
BİNGÖL
Sait Göker
BİTLİS
Nusrettin Barut
BOLU
Zuhuri Danışman
Mithat Dayioğlu
Kadir Kocaeli
BURDUR
Fethi Çelikbaş
Osman Eroğlu
Behçet Kayaalp
Âlim Sipahi
BURSA
Hüseyin Bayrı
Hulûsi Köymen
ÇANKIRI
Ethem Yalçınalp
ÇORUM
Hamdi Bulgurlu
Yakup Gürsel
DENİZLİ
Ali Çobanoğlu
Mehmet Karasan

DİYARBAKIR
Fikri Arıç
Kâmil Tayşi
EDİRNE
Rasih Gürkan
Kadrettin Oğuzalıcı
Sabahattin Parsoy
Mükerrem Sarol
ELAZIĞ
Celâl Dora
Nâzım Öztürk
İsmail Hakkı Taşay
ERZİNCAN
Rauf Bayındır
Nusret Safa Coşkun
Cemal Işık
Âdil Sağıroğlu
Hüseyin Şahin
Naci Yıldırım
ERZURUM
Şevki Erker
Melik Fırat
Sait Kantarel
Hasan Numanoglu
Fethullah Taşkesenli-
oğlu

Rıza Topcuoğlu
Mustafa Zeren
ESKİŞEHİR
 Muhtar Başkurt
 Hierî Sezen
 Kemal Zeytinoğlu
GAZİANTEP
 Bahadır Dülger
 Cevdet San
GİRESUN
 Sadık Altınca (İ.)
 Ali Naci Duyduk
 Tahsin İnanç
GÜMÜŞANE
 Sabahattin Kadirbeyoğlu
 Avni Karaman
HATAY
 Ahsen Aral
 Rifat Bahadır
 İzzettin Cilli (İ.)
 Ali Şelhum Devrim
 Ahmet Sırrı Hocaoğlu
 Hasan İkiz
 İnyet Mursaloğlu
İÇEL
 Mehmet Dölek
İSPARTA
 Said Bilgiç
 Kemal Demiralay
 Ali Lâtîfaoğlu
 Hamdi Oğun
 Tefvik Tıgılı
İSTANBUL
 İsak Altabev
 Celâl Bayar (Reisicum-
 hur)
 Ali Fuad Cebesoy
 Faruk Nafiz Çamlıbel
 Sedat Çetintaş (İ.)
 Muhlis Erdener
 Selim Erengil
 Hüsamettin Giray
 Ayşe Günel
 Rüştü Güneri
 Mehmet Gürpınar
 Aleksandros Hacopulos
 Ali Harputlu
 Enver Kaya

Adnan Menderes (Baş-
 vekil)
 Nihat Halûk Pepeyi
 Mithat Perin
 Celâl Ramazanoğlu
 Yusuf Salman
 Mıgırdiç Şellefyan
 Zakar Tarver
 Neclâ Tekinel
 Nazlı Tlabar
 Nuri Yamut
 Hristaki Yoannidis
 Neemi Nuri Yücel
 Mahmut Yüksel
İZMİR
 Sebati Acun
 Selâhattin Akçiçek
 Perihan Amburun
 Enver Dünder Başar
 Behzat Bilgin
 Needet Davran
 Selim Ragıp Emeç
 Sadık Giz
 Needet İncekara
 Osman Kapani
 Rauf Onursal
 Nuriye Pınar
 Kemal Serdaroğlu
 İlhan Sipahioğlu
 Vamık Tayşi
 Behçet Uz
 Ahmet Ünal
KARS
 Fevzi Aktaş
 Sırrı Atalay
 Rasim İlker
 Behram Ücal
 İbrahim Us
 Osman Yeltekin
 Ali Yeniaras
KASTAMONU
 Muzaffer Akdoğanlı
 Zeki Cemal Bakiçelebi-
 oğlu
 Hadi Tan
KAYSERİ
 Durdu Turan

KIRKLARELİ
 Mehmet Ali Ceylân
 Avni Sakman (İ.)
 Hüsnü Yaman (İ.)
KIRŞEHİR
 Osman Bölükbaşı (İ.)
 Fazıl Yalçın
KOCAELİ
 Ömer Cebeci
 Nüzhet Unat
 Sadettin Yalım
KONYA
 A. Fahri Ağaoğlu
 Ahmet Koyuncu
 Himmet Ölçmen
 Halil Özyörük (İ.)
 Mustafa Runyun
 Ömer Şeker
KÜTAHYA
 İbrahim Germeyanoğlu
 İrfan Haznedar
 Kemal Özer
 Emin Topaler
MALATYA
 Mehmet Delikaya
 Mehmet Kartal
 Kâmil Sürenkök
 Tefvik Ünsalan
MANİSA
 Sezai Akdağ
 Nebil Sadi Altuğ
 Orhan Ocakoğlu
MARAS
 Nusret Durakbaşa
 Hilmi Soydan
MUĞLA
 Burhan Belge
 Sadi Pekin
MUŞ
 Şemsi Ağaoğlu
 Şefik Çağlayan
 Zeki Dede
 Giyasettin Emre
NEVŞEHİR
 Hasan Hayati Ülkün
ORDU
 Eşref Ayhan
 Arif Hikmet Onat

Kahraman Sağra
 Muammer Tekin
 Atif Topaloğlu
RİZE
 İzzet Akçal
 Osman Kavrakoğlu
 Mehmet Fahri Mete
 Ahmet Morgil
 Muzaffer Önal
SAKARYA
 Tacettin Barış
 Selâmi Dincer
 Baha Hun
 Rifat Kadızade
 Nusret Kirişcioğlu
SAMSUN
 Naci Berkman
 Ömer Güriş
 Fikri Şen
SİRD
 Suat Bedük
 Baki Erden
SİNOB
 Ömer Özen
 Server Somuncuoğlu
 Muharrem Tansel
SİVAS
 Rahmi Çeltekli
 Nüzhet Çubukçu
 Edip İmer
 Kâmil Kırkoğlu
 Cemil Özcan
 Ahmet Yılmaz
TEKİRDAĞ
 Ali Çakır
 Hasan Gürkan
TOKAD
 Sıtkı Eken
 Ahmet İspirli
 Rıza Ulusoy
TRABZON
 Halûk Çulha
 Mahmut Goloğlu
 Selâhattin Karayavuz
 O. Nuri Lermioğlu
 Salih Zeki Ramoğlu
 Pertev Sanaç
 İsmail Şener

İ : 21 6.1.1958 C : 1

Osman Turan
TUNCELİ
Hızır Aydın
Fethi Ülkü
URFA
Osman Ağan

Atalay Akan
M. Yaşar Alhas
Aziz Gökkan
Ömer Yüksel
UŞAK
Ali Rıza Akbıykoğlu

Rıza Salıcı
Avni Ural
VAN
Abdülhâkim Arvas
Tevfik Doğuşıker

ZONGULDAK
Suat Başol
Necati Diken
Mustafa Saraç
Hüseyin Ulus

[Münhal mebusluklar]

Ankara	5	Kocaeli	1
Aydın	1		---
Bursa	1		8

5590 sayılı «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları» ve «Ticaret Borsaları» Birliği Kanununa ek Kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 610
Rey verenler	: 370
Kabul edenler	: 247
Reddedenler	: 123
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 232
Münhal mebusluklar	: 8

[Kabul edenler]

ADIYAMAN

Gani Gürsoy

Sırrı Turanlı

Ali Yaşar

AFYON KARAHİSAR

Rıza Çerçel

Arif Demirer

Kemal Özçoban

Orhan Uygun

Murad Âli Ülgen

AĞRI

Halis Öztürk

Şeref Saraçoğlu

Celâl Yardımcı

AMASYA

Kemal Eren

Nazifi Şerif Nabel

İsmet Olgaç

Hüseyin Özbay

ANTALYA

Mehmet Ak

Kenan Akmanlar

Adnan Selekler

İbrahim Subaşı

Yaşar Yazıcı

ARTVİN

Mecit Bumin

Eyüp Doğan

Yaşar Gümüşel

AYDIN

Necati Çelim

Nail Geveci

Nihat İyriboz

Etem Menderes

Ekrem Torunlu

Cevat Ülkü

BALIKESİR

Ali İleri

Müeteba İştin

Ahmet Kocabıyıkoğlu

M. Halûk Timurtaş

Sıtkı Yırcalı

BİLECİK

Ertuğrul Çolak

Şevki Hasırcı

BİNGÖL

Ekrem Yıldız

BİTLİS

Rifat Bingöl

Selâhaddin İnan

BOLU

Reşat Akşemsettinioğlu

Servet Bilir

Mahmut Güçbilmez

İhsan Gülez

BURSA

Necdet Azak

Hüseyin Bayrı

Müfit Erkuyumcu

Agâh Erozan

Sadettin Karacabey

Salâhaddin Karacagil

Recep Kırım

Hulûsi Köymen

Halûk Şaman

Yekta Teksel

Nurullah İhsan Tolon

Hilâl Üman

ÇANAKKALE

N. Fuad Alpkartal

Emin Kalafat

ÇORUM

M. Kemal Biberioğlu

Hamdi Bulgurlu

Ali Dedekargınoğlu

Kemal Erdem

Fevzi Hacirecepöğlu

Cevat Köstekçi

Hüseyin Ortakcıoğlu

Kemâl Terzioğlu

DENİZLİ

Baha Akşit

Turan Bahadır

İsmail Hadımhoğlu

Ali Rıza Karaca

Osman Ongan

A. Hamdi Sancar

Refet Tavashoğlu

DİYARBAKIR

Tahsin Cahit Çubukçu

Sezai Demiray

Nuri Onur

Kâmil Tayşi

Hâmid Zülfü Tigrel

Halil Turgut

Hüseyin Ülkü

Mehmed Hüsrev Ünal

EDİRNE

Nurettin Manyas

ERZURUM

Osman Alihocagil

Rıfki Salim Burçak

Sabri Erduman

Abdülkadir Eryurt

Mehmet Eyüboğlu

Münip Özer

Mustafa Zeren

ESKİŞEHİR

Halil Akkurt

Muhtar Başkurt

Mustafa Çürük

Hamit Dedelek

Hasan Polatkan

Abidin Potuoğlu

GAZİANTEP

Ekrem Cenani

İhsan Dağ

Bahadır Dülger

Samih İnal

Süleyman Kuranel

Ali Ocak

Nedim Ökmen

Cevdet San

Ali Şahin

Salâhaddin Ünlü

GİRESUN

Hamdi Bozbağ

Ali Naci Duyduk

Hayrettin Erkmen

Mustafa Hemiş

Doğan Köymen

Mazhar Şener

HAKKÂRİ

Übeydullah Seven

İÇEL

Rüştü Çetin

Mehmet Dölek

Hüseyin Fırat

Sami Göknaç

İbrahim Gürgen

Yakup Karabulut
Refik Koraltan
Hidayet Sinanoğlu
Niyazi Soydan

İSTANBUL

İsak Altabev
Nazmi Ataç
Arslan Nihad Bekdik
Ali Fuad Cebesoy
Muhlis Erdener
M. Faruk Gürtunca
Mucip Kemalyeri
Lütfi Kırdar
Nizamettin Kırşan
Numan Menemencioğlu
İbrahim Sevel
Nazlı Tlabar
Fahrettin Ulaş
Tahsin Yazıcı

İZMİR

Danyal Akbel
Abdullah Aker
Muammer Çavuşoğlu
Necdet İncekara
Ekmel Kavur
Fevzi Uçaner

KASTAMONU

Basri Aktaş
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Şükrü Esen
Ali Gözlük

Münif İslâmoğlu

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Ömer Başeğmez

Ebubekir Develioğlu
Servet Hacıpaşaoğlu
Osman Kavuncu
İbrahim Kirazoğlu
Ali Rıza Kılıçkale
Fahri Köşkeroğlu
Hakkı Kurmel
Durdu Turan

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
Sıtkı Pekkip
Dündar Tekand

KOCAELİ

Dursun Erol
Cemal Tüzün

KONYA

İshak Avni Akdağ
Hamdi Ragıp Atademir
Mustafa Bağrıaçık
Osman Bibioğlu
Remzi Birand
Sıtkı Salim Burçak
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılınç
Ali Saim Kaymak
Hulki Âmil Keymen
Sıtkı Koraltan
Tarık Kozbek
Himmet Ölçmen
Sabahattin Sayın
Sami Soylu
Nafiz Tahralı

KÜTAHYA

Mehmet Diler
Ahmet İhsan Gürsoy
İrfan Haznedar
S. Sururi Nasuhoğlu
Muhittin Özkefeli

Emin Topaler
MANİSA

Âtîf Akın
Selim Akış
Nebil Sadi Altuğ
Hikmet Bayur
Şemi Ergin
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoğlu
Sudi Mihçioğlu
Cevdet Özgirgin
Cemil Şener
İhsan Yalkın

MUĞLA

Turhan Akarca
Dilâver Argun
Zeyyat Mandalıncı
Nuri Özsan
Sadi Pekin
Turgut Tonaloğlu

NEVŞEHİR

Neemeddin Önder
Zihni Üner
Münib Havvi Ürgüblü

RİZE

Hüseyin Agun
İzzet Akçal

SAKARYA

Hamdi Başak
Hamza Osman Erkan

SAMSUN

Ekrem Anıt
Naci Berkman
Salim Çonoğlu
Neomettin Doğuyıldızı
Abdullah Eker
Abdullah Keleşoğlu
Asaf Saraçoğlu

Hamdi Tekay
Ferid Tüzel
Şükrü Uluçay
Nüzhet Ulusoy
SİRD

Veysi Oran
Mehmet Daim Süalp
Fikri Şendur

SİNOB

Nusret Kuruoğlu
Hamdi Özkan
Mahmut Pınar

TEKİRDAĞ

Nurettin Aknoz
Ahmet Paker

TRABZON

Sabri Dilek
Fikri Karanis
Hasan Polat
M. Reşit Tarakçioğlu

YOZGAD

Talât Alpay
Mahmut Ataman
Âtîf Benderlioğlu
Sefer Eronat
Ö. Lütfi Erzurumluoğlu
Numan Kurban
Fuad Nizamoğlu
Nazım Tanıl
İ. Hakkı Tunaboylu

ZONGULDAK

Abdullah Akın
Sebati Ataman
Cemal Zühtü Aysan
Ali Kaya
Tahir Öktem
Necati Tanyolaç
Hulûsi Timur

[Reddedenler]

ADANA
Kâzım Bozdoğan
Hamza Eroğlu
Mehmet Geçioğlu
Ahmet Karamüftüoğlu
Saim Karaömerlioğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ali Menteseoğlu

M. Yılmaz Mete
Hamdi Öner
Kemal Sarıbrahimioğlu
Rıza Tekeli

ANKARA

Osman Alişiroğlu
Faik Ahmed Barutçu
Fuat Börekçi
Nuri Çiritoğlu

Recep Dengin
Bülent Ecevit
Halil Sezai Erkut
İbrahim İmirzalıoğlu
İbrahim Saffet Omay
İlyas Seçkin
Hasan Tez
Ahmet Üstün
Mustafa Yeşil

BİNGÖL
Mustafa Nuri Okcuoğlu
BURDUR
Âlim Sipahi
ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Ferhan Arkan
A. Kemal Barlas
Naşit Fırat

Kâmil Tabak
Ethem Yalçınalp
ELÂZİĞ
Mustafa Altınoğan
Celâl Dora
Fahri Karakaya
Hürrem Müftügil
İsmail Hakkı Talay
ERZİNCAN
Rauf Bayındır
Âdil Sağıroğlu
Naci Yıldırım
GÜMÜŞANE
Necati Alp
Hüsrev Polat
Nihat Sargınalp
HATAY
İhsan Ada
Ömer Fevzi Reşa
KARS
Sırrı Atalay
Şemsettin Ataman
Hasan Erdoğan
Turgut Göle
Kemal Güven
Mehmet Hazer
Rasim İlker
Behram Öcal

Osman Yeltekin
KIRŞEHİR
Osman Canatan
Hayri Çopuroğlu
MALATYA
Nurettin Akyurt
Mehmet Delikaya
Ahmet Fırat
İsmet İnönü
Mehmet Zeki Tulunay
Tevfik Ünsalan
Nüvit Yetkin
MARAS
Kemal Aksüyek
Kemali Bayazıt
Hasan Fehmi Evliya
Halil Gürün
Emin Soysal
Mehmet Şişman
Abdullah Yayeroğlu
MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Mehmet Kâmil Boran
Vahap Dizdaroğlu
Sevket Dursun
Halim Kermooğlu
Hasan Reşit Tankut
Selim Telliğaoğlu

Aziz Uras
NİĞDE
Asım Eren
Rifat Gürsoy
Ali Gürün
İsmail Güven
Vedat Mengi
Şefik Refik Soyer
ORDU
Münir Ekşi
Ferda Güley
Şevket Köksal
Zeki Kumrulu
Arif Hikmet Onat
Muammer Tekin
Hüsrev Yürür
SİVAS
Halim Ateşalp
Rahmi Çeltekli
Hasan Değer
Turhan Feyzioğlu
Necati İlter
Ahmet Kangal
Yalçın Kocabay
Şinasi Moran
Cemil Özcan
Süleyman Özsever
Nazmi Yaraş

TOKAD
Faruk Ayanoğlu
Keramettin Gençler
Şahap Kitapçı
Mustafa Lâtifoğlu
Reşit Önder
Bekir Şeyhoğlu
Dâniş Yurdakul
TUNCELİ
Arslan Bora
Fethi Ülkü
URFA
Osman Ağan
Atalay Akan
Aziz Gökkan
İ. Etem Karakapıcı
E. Mahmut Karakurt
Abdullah Köksel
Abdurrahman Odabaşı
UŞAK
Adnan Çalıköğlü
Rıza Salıcı
VAN
Abdülvahap Altınkay-
nak
Sait Erdinç
Ferid Melen

[Reye iştirak etmiyenler]

ADANA
Nevzat Arman
Suphi Baykam
Kasım Gülek
Kemal Satır
Turgut Yeğenağa
ADİYAMAN
Sait Açar
Şefik San (İ.)
AFYON KARAHİSAR
Orhan Kökten
Mustafa Öztürk
Osmân Talu
Necati Topcuoğlu
Gazi Yiğitbaşı
AĞRI
Kasım Küfrevi
Selim Yatağan

AMASYA
Faruk Çöl
Hâmit Koray
ANKARA
Muammer Akpınar
İsmail Rüştü Aksal
Hüseyin Bahk
Hıfzı Oğuz Bekata
Mehmet Ali Ceritoğlu
Avni Doğan
Übeyde Elli
İsmail İnan
Selim Soley
ANTALYA
Sadık Erdem
Attilâ Konuk
Burhanettin Onat
Ahmet Tokuş

ARTVİN
Kemal Balta
Hilmi Çeltikçioğlu
AYDIN
Fethi Batur
Hüsamettin Coşkun
Namık Gedik (V.)
Piraye Levent
BALIKESİR
Vacid Asena
Esat Budakoğlu (V.)
Muzaffer Emiroğlu
Mekki Said Esen
Halil İmre
Arif Kalıpsızoğlu
Faik Ocak
Fuat Onat
Muharrem Tunçay

Sırrı Yırcalı
BİLECİK
Mehmet Erdem
Yünnü Üresin
BİNGÖL
Sait Göker
BİTLİS
Nusrettin Barut
Zuhuri Danışman
Mithat Dayıoğlu
Kadir Kocaeli
Nezih Tütüncüoğlu
BURDUR
Fethi Çelikbaş
Osman Eroğlu
Behçet Kayaalp
BURSA
Mazlum Kayalar
Kenan Yılmaz

ÇANAKKALE

Halim Alyot
Ahmet Hamdi Sezen
Servet Sezgin
Nuri Togay
Nahit Ural
Fatin Rüstü Zorlu (V.)

ÇORUM

Sedat Baran
Yakup Gürsel

DENİZLİ

Ali Çobanoğlu
Mehmet Karasan

DIYARBAKIR

Fikri Arıç

EDİRNE

Rasih Gürkan
Rükneddin Nasuhioğlu
Kadrettin Oğuzalıcı
Sabahattin Parsoy
Mükerrem Sarol

ELÂZİĞ

Nâzım Öztürk

ERZİNCAN

Nusret Safa Coşkun
Cemal Işık
Hüseyin Şahin

ERZURUM

Şevki Erker
Melik Fırat
Sait Kantarel
Hasan Numanoğlu
Fethullah Taşkesenli-
oğlu

Rıza Topcuoğlu

ESKİŞEHİR

Hicri Sezen
Kemal Zeytinoğlu

GİRESUN

Sadık Altınmean (İ.)
Tahsin İnanç

GÜMÜŞANE

Necmettin Coşar
Sabahattin Kadirbeyoğlu
Avni Karaman

HATAY

Ahsen Aral
Rifat Bahadır
İzzettin Cilli (İ.)

Ali Şelhum Devrim
Ahmet Şırrı Hocaoğlu
Hasan İkiz
İnayet Mursaloğlu

İSPARTA

Said Bilgiç
Kemal Demiralay
Ali Lâtifaoğlu
Hamdi Ongun
Tevfik Tığlı

İSTANBUL

Celâl Bayar (Reisicum-
hur)
Faruk Nafiz Çamlıbel
Sedat Çetintaş (İ.)
Selim Erengil
Hüsamettin Giray
Ayşe Günel
Rüstü Güneri
Mehmet Gürpınar
Aleksandros Haecopulos
Ali Harputlu
Hâdi Hüsman
Enver Kaya
Adnan Menderes
Nihat Halûk Pepeyi
Mithat Perin
Celâl Ramazanoğlu
Yusuf Salman
Nizamettin Âli Sav
Mıgırdıç Şellefyan
Zakar Tarver
Neclâ Tekinel
Nuri Yamut
Hristaki Yoannidis
Necmi Nuri Yücel
Mahmut Yüksel

İZMİR

Sebati Acun
Selâhattin Akçiçek
Perihan Arıburun
Enver Dünder Başar
Behzat Bilgin
Necdet Davran
Selim Ragıp Emeç
Sadık Giz
Osman Kapani
Rauf Onursal

Nuriye Pınar
Kemal Serdaroğlu
İlhan Sipahioğlu
Vamık Tayşi
Behçet Uz
Ahmet Ünal

KARS

Fevzi Aktaş
İbrahim Us
Ali Yeniaraş

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Zeki Cemal Bakıçelebi-
oğlu
Hadi Tan

KAYSERİ

Kâmil Gündes

KIRKLARELİ

Mehmet Ali Ceylân
Avni Sakman (İ.)
İlüsünü Yaman (İ.)

KIRŞEHİR

Osman Bölükbaşı (İ.)
Fazıl Yalçın

KOCAELİ

Ömer Cebeci
Nüzhet Unat
Sadettin Yalım

KONYA

A. Fahri Ağaoğlu
Ahmet Koyuncu
Halil Özyörük (İ.)
Mustafa Runyun
Ömer Şeker

KÜTAHYA

İbrahim Germeyanoğlu
Kemal Özer

MALATYA

Mehmet Kartal
Kâmil Sürenkök

MANİSA

Samet Ağaoğlu (V.)
Sezai Akdağ
Orhan Ocakoğlu

MARAS

Nusret Durakbaşa
Hilmi Soydan

MUĞLA

Burhan Belge

MUŞ

Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan
Zeki Dede
Giyasettin Emre

NEVŞEHİR

Hasan Hayati Ülkün

NİĞDE

Medeni Berk (V.)

ORDU

Eşref Ayhan
Kahraman Sağra
Atıf Topaloğlu

RİZE

Osman Kavrakoğlu
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil
Muzaffer Ünal

SAKARYA

Nüzhet Akın (İ. Â.)
Tacettin Barış
Selâmi Dinçer

Baha Hun

Rifat Kadızade

Nusret Kirişcioğlu

SAMSUN

Ömer Güriş
Tevfik İleri (V.)
Fikri Şen

SİRD

Suat Bedük
Baki Erden

SİNOB

Ömer Özen
Server Somuncuoğlu
Muharrem Tansel

SİVAS

Nüzhet Çubukçu
Edip İmer
Kâmil Kırıkoğlu

Ahmet Yılmaz

TEKİRDAĞ

Ali Çakır
Zeki Erataman
Hasan Gürkan
İsmail Özdoğuran

TOKAD

Sıtkı Eken
Ahmet İspirli
Rıza Ulusoy

İ : 21 6.1.1958 C : 1

TRABZON

Halûk Çulha
Mahmut Goloğlu
Selâhattin Karayavuz
O. Nuri Lermioğlu
Salih Zeki Ramoğlu

Pertev Sanaç
İsmail Şener
Osman Turan
TUNCELİ
Hızır Aydın
URFA
M. Yaşar Alhas

Ömer Yüksel
UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoğlu
Avni Ural
VAN
Abdülhâkim Arvas
Tevfik Doğuşıker

ZONGULDAK

Suat Başol
Necati Diken
Mustafa Saraç
Hüseyin Ulus
Avni Yurdabayrak

[Müstenkifler]

Ankara	5	Kocaeli	1
Aydın	1		—
Bursa	1		8

Devre : XI
İçtima : 1

S. SAYISI : ||

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1954 malî yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesi ile ek mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkereleri ve Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 malî yılı Hesabı Katî kanun lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/31, 3/32, 1/44)

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1954 malî yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/31)

T. C.

Divanı Muhasebat

17 . VII . 1957

Sayı : 395214/1349

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1954 malî yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesinin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz eylerim.

Divanı Muhasebat Reisi
Muhittin Gürün

Mutabakat beyannamesi

Teşkilâtı Esasiye ve Muhasebei Umumiye kanunları hükünlerine uyularak bir nüshası Divanı Muhasebata gönderilen Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1954 malî yılı hesabı katisinin, Divanı Muhasebatça tetkik ve muhakeme edilmiş olan muhasip idare hesabıyla karşılaştırılmış ve bağlı cetvellerde yazılı meşruhat göz önünde bulundurulmak suretiyle hesabı katîde gösterilen rakamların kabule şayan bulunmuş olduğunu arz eyleriz.

Birinci Reis <i>Muhittin Gürün</i>	D. 1. Reisi Faik Eke (Bulunamadı)	D. 2. Reisi Refik Bakuy (Bulunamadı)	D. 3. Reisi <i>Faruk Işık</i>	D. 4. Reisi <i>A. Âli Hemen</i>
Âza <i>Ruğıp Ögel</i>	Âza <i>Rahmi Uçkun</i>	Âza <i>A. Rıza Toksöz</i> (Bulunamadı)	Âza <i>Nihat Başakar</i>	
Âza <i>Kemâl Tolluoğlu</i>	Âza <i>Raşit Örencik</i>	Âza <i>Cafer Olcay</i>	Âza <i>Celâl Çitici</i>	
Âza <i>İhsan Oğat</i>	Âza V. <i>Necdet Tek'er</i>	Âza (Münhal)	Âza (Münhal)	

Müddeiumumi
Enver Arkun

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1954 mali yılı hesabı katısına ait ek mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/32)

T. C.

Divanı Muhasebat
Sayı : 58 - 404737/608

13 . V . 1957

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün evvelece takdim kılınmış olan 1954 mali yılı hesabı katısına ait ek mutabakat bayennamesinin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygularıyla arz eylerim.

Divanı Muhasebat Reisi
Muhittin Gürün

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1954 mali yılı hesabı katısına ait 17 . VII . 1956 tarihli mutabakat beyannamesine ektir

Havayolları Umum Müdürlüğüne 1954 mali yılı içinde bütçenin 753 ncü (6149 sayılı Kanun gereğince gelecek senelere sâri taahhütler) faslından 3 782 000 liranın tahsisatından mevkuf tutulmak suretiyle ve avans olarak verilmiş olduğu ve bu kabil avanslardan senesi zarfında mahsubedilemiyen kısmının 3010 sayılı Kanun gereğince taallük eylediği yıl hesabı katısında sütunu mahsusunda - 3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans sütununda - gösterilmesi icabettiği halde dairesince senesi zarfında mahsubedilememiş bulunan mezkûr miktarın tamamının, her nasılsa 1954 yılı hesabı katısında 3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans sütununda gösterilmediği gibi tahsisatından da mevkuf tutulmadığı mezkûr umum müdürlüğün 1955 mali yılı hesabı katısı münasebetiyle bu kere yapılan tetkikattan anlaşılmıştır. Şu hale göre, sözü edilen 3 782 000 liranın 1954 mali yılı Hesabı Katı Kanununun metninde, müteamel formüle uygun bir madde halinde yer alması ve kanuna bağlı (A/2) işaretli cetvelin 753 ncü faslında da 3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans olarak gösterilmesi ve bu miktarın imhası gereken tahsisat miktarından çıkarılarak mevkuf tutulması, gerekeceğini arz eyleriz. 13 . V . 1957

Birinci Reis <i>Muhittin Gürün</i>	D. 1. Reisi <i>Faik Eke</i>	D. 2. Reisi Refik Bakuy (Bulunamadı)	D. 3. Reisi <i>Faruk Işık</i>	D. 4. Reisi <i>A. Âli Hemen</i>
Âza <i>Ragıp Ögel</i>	Âza Rahmi Uçkun (Bulunamadı)	Âza <i>A. Rıza Toksöz</i>	Âza <i>Nihat Başakar</i>	
Âza Kemâl Tolluoğlu (Bulunamadı)	Âza <i>Raşit Örencik</i>	Âza <i>Cafer Olcay</i>	Âza <i>Celâl Çitici</i>	
Âza <i>İhsan Oğat</i>	Âza V. <i>Necdet Tek'er</i>	Âza V. <i>Remzi Konakçı</i>	Âza V. <i>Turan Demirkan</i>	
Âza V. <i>Hikmet Öktem</i>	Müddeiumumi <i>Enver Arkun</i>			

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 mali yılı Hesabı Katı kanun lâyihası (1/44)

T.C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-553/894

1 . IV . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 mali yılı hesabı katısı hakkında Münakalât Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İera Vekilleri Heyetince 13 . III . 1957 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE

1954 mali yılı içinde Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünde bütçe muamelâtından doğan gelir ve giderlere ait hesapları ilgili cetvellerin sütunlarında gösterilmek üzere ilişik olarak sunulmuştur.

Vâridat bütçesi

F.	M.	Vâridatın nev'i	Muhammenat			Fazlası		Noksanı	
			Lira	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1	1	Bilet vâridatı	9 025 000	6 382 102	72	—	2 642 897	28	
-	2	Bagaj «	280 000	270 915	24	—	9 084	76	
2	1	Konma konaklama	200 000	475 154	60	257 154	60	—	
	2	Posta vâridatı	175 000	268 751	85	93 751	85	—	
	3	Hususi uçak kirası	1 000 000	66 134	86	—	933 865	14	
	4	Gazete ve eşya nakli	500 000	285 339	99	—	214 660	01	
	5	% 20 tahsilât	20 000	56 350	44	36 350	44	—	
	6	Bina kira geliri	80 000	151 742	79	71 742	79	—	
	7	Düşünülmeyen gelir	50 000	161 083	29	111 083	29	—	
3	1	(Hazine yardımı)							
		Yatırımlar dışı	440 935	440 935	00	—	—	—	
		» içi	10 647 383	10 647 383	00	—	—	—	
4		Geçen yıl devri	4 324 438	721 519	32	—	3 602 918	68	
			26 742 756	19 909 413	10	570 082	97	7 403 425 87	

Yukarıda gösterildiği üzere 1954 mali yılı geliri, muhammenata nazaran 6 833 342,90 noksaniyle 19 909 413,10 lira tahsil edilmiştir.

Fazlalıklar

1954 mali yılı içinde fazla tahsil 2 nei çeşitli gelir fazlasının 1 nei konma ve konaklama, 2 nei posta geliri, 5 nei % 20 tahsilât, 6 nei idareye ait binaların kira gelirleri ile 7 nei düşünülmeyen gelirler maddelerinden yapılmıştır ki, bu miktar 570 082,97 liradır.

— 4 —

Noksanlıklar

I - 1954 malî yılı içinde bilet ve bagaj vâridatından muhammenata nazaran 2 651 982,04 lira eksiğiyle 6 653 017,96 lira tahsilât yapılmıştır. Noksan tahsilâtın sebebi Holânda'ya revizyona gönderilen Douglas tipi uçakların Eylül 1954 ten itibaren her ay 2 tanesi gelmesi icabederken muhtelif sebepler dolayısıyla Şubat 1955 ten itibaren gelip sefere konulmuş bulunmalarından ve yine İngiltere'den yeniden satın alınan ve Eylül 1954 te sefere konması beklenen 7 adet Heron uçaklarının ise 1 Mart 1955 ten sonra hizmete konmasından noksan yapılan seferler dolayısıyla 2 651 982,04 lira eksiğiyle tahsilât yapılmıştır.

II - Çeşitli gelirin 3 neü hususi uçak kirası ile 4 neü gazete ve eşya nakli maddelerinde 1 148 525,15 liralık bir noksanlık arz etmekte ise de 1 neü maddede arz edilen uçakların geç gelmesi ve 1954 malî yılı içinde Hac seferlerinin yapılmamasındandır.

Masraf bütçesi

a) 1954 malî yılı (A/1) bütçesi ile 16 095 373 lira tahsisat alınmış ve bu miktara (A/2) bütçesinden borçlar tertibine 18 078 lira aktarılmış ve 6241, 6211, 6452 sayılı kanunlarla tahsisatlar yekûnu olan 838 358 lira 37 kuruşun da ilâvesiyle (A/1) bütçesi yekûnu 16 951 809,37 liraya baliğ olmuştur.

Bu tahsisattan 12 aylık devre içinde :

9 516 959	55	Nakden tediye olunan
226 431	68	Devrei mahsubiye zarfında mahsubolunan
969 720	30	Bütçe emanetine alınan
6 238 697	84	Bakiye olup yok edilecek sütuna konulan
<hr/>		
16 951 809	37	
<hr/>		

b) 1954 malî yılı (A/2) bütçesiyle 10 647 383 lira tahsisat alınmış olup bu miktardan 18 078 lirası (A/1) bütçesine nakledilmiş ve bakiye 10 629 305 lira kalmıştır.

Bu tahsisattan 12 aylık devre içinde :

1 946 324	11	Nakden tediye olunan
291 381	61	Devrei mahsubiye zarfında mahsubolunan
113 452	26	Bütçe emanetine alınan
8 278 147	02	Bakiye olup yok edilecek sütuna konulan
<hr/>		
10 629 305	00	
<hr/>		

Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Divanı Muhasebat Encümeni

Esas No. 1/44,3/32

Karar No. 4

20 . XII . 1957

Yüksek Reisliğe

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1954 malî yılı hesabı kâtisi hakkında Başvekâletin 1 Nisan 1957 tarih ve 71-553/894 numaralı yazışıyle teklif olunan kanun lâyihası Di-

vanı Muhasebatın mutabakat beyannamesiyle birlikte Divanı Muhasebat ve Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü temsilcileri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

1. Tahsisat:

1954 mali yılı Bütçe Kanunu ile verilen ve sonradan ilâveten alınan tahsisat miktarı mutamakat beyannamesi ve hesabı katide birbirine uygun olarak 27 581 114 lira 37 kuruştur.

2. Sarfiyat:

Mutabakat beyannamesi ve hesabı katide birbirine uygun olarak 13 064 269 lira 51 kuruştur.

3. Ek mutabakat beyannamesinde:

Havayolları Umum Müdürlüğüne 1954 mali yılı içinde bütçenin 753 ncü (6149 sayılı Kanun gereğince gelecek senelere sâri taahhütler) fashından 3 782 000 liranın tahsisatından mevkuf tutulmak suretiyle ve avans olarak yerilmiş olduğu ve bu kabil avanslardan senesi zarfından mahsubedilemeyen kısmının 3010 sayılı Kanun gereğince taallük eylediği yıl hesabı katisinde sütunu mahsusunda 3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans sütununda gösterilmesi icabettiği halde dairesince senesi zarfında mahsubedilememiş bulunan mezkûr miktarın tamamının, her nasılsa 1954 yılı hesabı katisinde 3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans sütununda gösterilmediği gibi tahsisatından da mevkuf tutulmadığı mezkûr umum müdürlüğün 1955 mali yılı hesabı katisi münasebebiyle bu kere yapılan tetkikattan anlaşılmiştir. Şu hale göre, sözü edilen 3 782 000 liranın 1954 mali yılı Hesabı Katî Kanununun metninde, müteamel formüle uygun bir madde halinde yer alması ve kanuna bağlı (A/2) işaretli cetvelin 753 ncü fashında da 3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans olarak gösterilmesi ve bu miktarın imhası gereken tahsisat miktarından çıkarılarak mevkuf tutulması gerekeceği, yazılı bulunmaktadır.

Dairesi hesabı katisinde gösterilmeyen 3 783 000 lira avansın mutabakat beyannamesindeki izahata göre 3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans sütununda gösterilmesi encümenimizce de kabul edilmiştir.

4. İmha edilen tahsisat:

Encümenimizce kabul edilen tahsisat ve sarfiyata göre tahsisat bakiyesi 14 516 844 lira 86 kuruştan ibaret olup bundan 3010 sayılı Kanun gereğince verilen 3 782 000 lira avansın tenzilinden sonra kalan 10 734 844 lira 86 kuruşluk tahsisatın imhası icabetmiş ekli cetveller ona göre tanzim edilmiştir.

5. Varidat tahakkukatı:

Mutabakat beyannamesi ve hesabı katide birbirine uygun olarak 19 909 413 lira 10 kuruştur.

Tahsisat:

Hesabı katî ve mutabakat beyannamesinde birbirine uygun olarak 19 909 413 lira 10 kuruştur.

6. Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 mali yılında yaptığı 19 909 413 lira 10 kuruş tahsilâta karşılık 13 064 269 lira 51 kuruşluk sarfiyat yaptığından aradaki farkı teşkil eden 6 845 143 lira 59 kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

Yukarda arz olunan sebeplere ve kabul edilen tahsisat, sarfiyat ve varidatın mutabakat beyannamelerinde yazılı miktarlara uygun olduğu anlaşılmasına göre değişik olarak tanzim edilmiş bulunan kanun lâiyhası Büyük Millet Meclisinin Yüksek tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Divanı Muhasebat Encümeni

Reisi		Mazbata M.
Bilecik		Yozgad
S. Hasırcı		N. Kurban
Kâtip		
Aydın	Ağrı	Bolu
F. Batur	H. Öztürk	N. Tütüncüoğlu
Bolu	Çanakkale	Elâzığ
R. Akşemsettinioğlu	N. Ural	N. Öztürk
Tokad	Van	Hatay
R. Önder	A. Altınkaynak	R. Bahadır

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 mali yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası

MADDE 1. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1954 mali yılı sarfiyatı, ilişik (A/1) (A/2) işaretli cetvelerde gösterildiği üzere 13 064 269 lira 51 kuruştur.

MADDE 2. — **Adı geçen** Umum Müdürlüğün 1954 mali yılı tahsilâtı ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 19 909 413 lira 10 kuruştur.

MADDE 3. — Bütçe gelirleri ile giderleri arasındaki 6 845 143 lira 59 kuruş gelir fazlası 1955 yılına devredilmiştir.

MADDE 4. — Tahsisattan 1954 yılında sarf edilmeyen ve bağlı (A/1) (A/2) işaretli cetvellerin ayrı bir sütununda gösterilen 14 516 844 lira 86 kuruş tahsisat bakıyesi yok edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinden meriyete girer.

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini İeraya Maliye ve Münakalât Vekilleri memurdur.

13 . III . 1957

Başvekil
A. Menderes
Devlet Vekili ve
Millî M. V. V.
Ş. Ergin
Devlet Vekili
C. Yardımcı
Millî Müdafaa Vekili
—————
Hariciye Vekili
—————

Devlet Vekili
M. C. Bengü
Devlet Vekili
E. Kalafat
Adliye Vekili
H. A. Göktürk
Dahiliye Vekili
N. Gedik
Maliye Vekili
H. Polatkan

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 bütçe yılı Hesabı Katî kanun lâyihası

MADDE 1. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1954 bütçe yılı sarfiyatı ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 13 064 269 lira 51 kuruştur.

MADDE 2. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1954 bütçe yılı varidatı ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 19 909 413 lira 10 kuruştur.

MADDE 3. — Gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun gereğince avans olarak verilen ve (A/2) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen 3 782 000 lira tahsisatından mevkuf tutulmuştur.

MADDE 4. — Tahsisatla sarfiyat arasındaki 6 845 143 lira 59 kuruş fark tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

MADDE 5. — Tahsisattan 1954 bütçe yılı içinde sarf olunmayan ve ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen 10 734 844 lira 86 kuruş imha edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 7. — Bu kanun hükümlerini İeraya Maliye ve Münakalât Vekilleri memurdur.

Maarif Vekili
A. Özel
İktisat ve Ticaret Vekili
A. Aker
Güm. ve İnh. Vekili
H. Hüşman
Münakalât Vekili
A. Demirel
İşletmeler Vekili
S. Aşaoğlu
Nafia Vekili ve
Hariciye V. V.
E. Menderes
Sıh. ve İç. Mua. Vekili
N. Körez
Ziraat Vekili
E. Budakoğlu
Çalışma Vekili
M. Tarhan

1934 yılı Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğü

A/1 - ÖETVELİ

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
201	Maaşlar	227	462	168	144 18	59	257 82
202	Ücretler	4	415 601	3	177 696 01	1	237 904 99
204	Ecnebi uzmanlar ücretleri	140	000	2	867 45	137	132 55
206	4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zam ve yardımlar	14	150	9	763 22	4	386 78
207	Ecnebi dil bilenlere 3656 sayılı Kanununun 5 nci maddesi gereğince ödenecek paramükâfatı	1	500	—	—	1	500
209	5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler	364	702	225	510 65	139	191 35
210	Temsil tahsisatı	1	800	1	800	—	—
211	5213 sayılı Kanun gereğince ödenecek uçuş parası, tazminat ve başka masraflar	600	000	504	284 64	95	715 36
214	3424 sayılı Kanununun 5 nci maddesi gereğince uçak kazasında ölenlerin ailelerine verilecek tazminat	75	000	37	500	37	500
221	Emekli, dul ve yetim maaşları	3	200 84	3	200 84	—	—
301	Merkez daireleri büro masrafları	39	000	22	390 13	16	609 87
302	Vilâyetler büro masrafları	290	329	171	558 97	119	270 03
303	Basılı kâğıt ve defterler	25	000	20	286 20	4	713 80
304	Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları	71	000	68	458 99	2	541 01
305	Kira bedeli	134	660	92	920 57	41	739 43
306	Giyecekler	151	000	141	033 07	9	966 93
307	Yolluklar	519	000	228	711 27	290	288 73
308	4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve yollukları	6	000	5	754 05	245	95
309	Taşıt masrafları	7	942 464	4	102 740 22	3	839 723 78
403	Temsil masrafları	5	000	4	220 15	779	85
407	Geriverilecek paralar ve bilet satış komisyonu	150	000	143	231 83	6	768 17
408	Artırma, eksiltme ve ihale komisyonlarına iştirak edecek üyelerin huzur masrafları	500	—	198	—	302	—
412	Sihhi gereçler	35	000	28	011 30	6	988 70
412	Taşıma gereçleri	9	997	6	879 03	3	117 97
417	Vergi ve resimler	20	000	9	664 91	10	335 09
418	Faiz, acyo ve para taşıma masrafları	10	000	8	114 46	1	885 54

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfıyat		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
419	Mahkeme masrafları	7 000		2 821	74	4 178	26
421	Posta ve eşya nakil tazminatları	1 000		---		1 000	
426	Pasif korunma masrafları	6 000		---		6 000	
451	Yayın masrafları	155 419		51 055	10	104 362	90
452	Kurs ve staj masrafları	60 000		14 783	40	46 216	60
453	Havacılık kongresi ve konferanslarına iştirak edeceklerin yolluk ve masrafları	10 000		8 040	30	1 959	70
501	Geçen yıl borçları	82 095		77 750	37	4 344	63
502	Eski yıllar borçları	14 582		13 216	78	1 365	22
505	Hükme bağlı borçlar	525 000		522 595	17	2 404	83
A/1 Yekûnu		16 113 901	84	9 875 204		6 238 697	

1954 yılı Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü

A/2 - CETVELİ

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		3010 sayılı	İmha oluna-		
		Lira	K.	Lira	K.	Kanun gere- ğince veri- len avans	Lira	K.	
Yatırımlar :									
701	Meydanlar, istasyon binaları, hangar, atelyeler onarımı	1 031 931	—	773 235	71		258 695	29	
711	Makina, araç ve gereçler onarımı	10 000	—				10 000	—	
751	Meydanlar için satın alınacak makina, araç ve yedek parça	200 000	—	2 783	40		197 216	60	
752	Yeniden alınacak taşıtlar ve tesis cihazları	2 387 374	—	1 512 100	20		875 273	80	
753	6149 sayılı Kanun gereğince gelecek yıllara sâri taahhütler karşılığı	7 000 000	—	63 038	67	3 782 000	3 154 961	33	
A/2 Cetveli yekûnu		10 629 305	—	2 351 157	98	3 782 000	4 496 147	02	
Özel fasıllar									
901	6211 ve 6452 sayılı kanunlarla verilen tahsisat	837 647	53	837 647	53				
902	İşçi tahsisatı	260	—	260	—				
Özel fasıllar yekûnu		837 907	53	837 907	53				
<i>İCMAL</i>									
A/1 Cetveli yekûnu		16 113 901	84	9 875 204	—		6 238 697	84	
A/2 Cetveli yekûnu		10 629 305	—	2 351 157	98	3 782 000	4 496 147	02	
Özel fasıllar yekûnu		837 907	53	837 907	53				
UMUMİ YEKÛN		27 581 114	37	13 064 269	51	3 782 000	10 734 844	86	

B - CETVELİ

F. M.	Varidatın nev'i	Muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K.
1	İşletme varidatı			
1	Meydanlar bilet varidatı	9 025 000	6 383 102	72
2	Meydanlar bagaj varidatı	280 000	270 915	24
2	Çeşitli varidat			
1	Konma konaklama varidatı	200 000	457 154	60
2	Posta nakliye varidatı	175 000	268 751	85
3	Hususi uçak kira varidatı	1 000 000	66 134	86
4	Gazete, eşya nakliye varidatı	500 000	285 339	99
5	Seyahatten vazgeçen yolculardan alınan % 20 tazminat	20 000	56 350	44
6	İdareye ait binaların kira varidatı	80 000	151 742	79
7	Düşünülmeyen varidat	50 000	161 083	29
3	Hazineden yardım			
1	Yatırım dışında kalan masraflar için	440 935	440 935	
2	Yatırımlar için	10 467 383	10 647 383	
4	Geçen yıldan devrolunan nakit mevcudu	4 324 438	721 519	32
	Yekûn	26 742 756	19 909 413	10

